Prijs 11 Cts.

VRAAGT DIT BLAD AAN DE KIOSKEN!

Zaterdag 11 Juli 1942
5e Jaargang Nr. 153

DE MISTHOORN

SOCIAAL-POLITIEK WEEKBLAD

Nadruk toegestaan, mits met volledige bronvermelding

UITGAVE STICHTING DE MISTHOORN
Hoofdredacteur J. NIJSSE
Redacteuren: Dr. P. MOLENBROEK en ERNST C. H. LOCHT
Redactie en Administratie PRINSENGRACHT 346, AMSTERDAM-C — Postbus 367 — Telefoon 38895

Abonnementsprijs voor Nederland ƒ 1.25 p. kw.; ƒ 4.75 p. jaar., Buitenland ƒ 6.— per jaar; alles franco per post. Losse nummers 11 cents. — Advertentietarieven op aanvraag. Postgiro 322600 ten name van Stichting De Misthoorn.

RECHTS-VERKRACHTING

IN het tijdperk van democratisch wanbeheer, dat achter ons ligt en dat, naar wij weten, voorgoed is afgesloten, werd het met de rechten van de werkers niet zoo nauw genomen. Ja, het is waar, we hadden een heel complex van rechtsregels, dat de sociale positie van den arbeider vrij nauwkeurig afbakende en zijn rechten en verplichtingen omschreef. Maar het was dood recht. De joodsch-liberale geest, die niet het belang van een volksgemeenschap kende, maar slechts dat van den enkeling, beschouwde den werker niet als den drager en den grondslag van de geheele maatschappij, maar uitsluitend als een min of meer nadeeligen factor op de balans. Had de markt behoefte aan werkkrachten, dan was men gedwongen de loonen wat te verhoogen en in het tegenovergestelde geval gooide men ze eenvoudig de straat op. Dan waren er, om oproer te voorkomen, nog altijd de stempellokalen, waar ze te weinig kregen om te leven en nog net iets te veel om te sterven. Zoo werden alle zoo fraai omschreven rechten van den arbeider tot een paskwil zonder meer. Nummers waren het, loonslaven van een kapitalistisch stelsel, die op gezette tijden tot Koning Kiezer werden gepromoveerd met alle schoone beloften van dien om twee dagen later in het ergste rechtelooze proletariërdom te worden teruggestooten.

Aan dezen toestand wil het nationaal-socialisme een einde maken. En al moge, tengevolge van den abnormalen oorlogstoestand, menige maatregel in deze richting nog achterwege moeten blijven, al moeten er thans nog tallooze dingen worden getolereerd, welke in vredestijd een snelle en bevredigende oplossing zouden vinden, toch twijfelt in zijn hart geen enkele arbeider er aan, dat het nationaal-socialisme ook voor hem een betere toekomst zal banen. En allen vooroordeelen of anderen argumenten ten spijt, zal deze overtuiging en deze bewustwording op den duur de werkers voor de beginselen van den Führer winnen. Zij hebben, als het er op aankomt, maling aan de democratie, aan het gedeserteerde Oranjehuis en de heele kliek van profiteurs, die daaraan vastzit!

Er zijn lieden in ons land, die dit beseffen, beter beseffen dan de arbeiders op dit oogenblik zelf nog doen. En die daarom den nieuwen tijd saboteeren waar hun dat slechts mogelijk is. Het is de kleine, maar nog steeds machtige groep van belanghebbenden, de bourgeois-kliek, de z.g. intellectueelen en financieele dictatoren, kortom: al diegenen, die weten, dat zij van het komende socialisme weinig goeds te verwachten hebben. Dat aan deze geniepige en georganiseerde sabotage onze „onafhankelijke" rechterlijke macht braaf meedoet, hebben we reeds meerdere malen betoogd, maar werd dezer dagen nog eens op treffende wijze bevestigd door den Centralen Raad van Beroep te Utrecht. Wat was n.l. het geval?

Sedert 1 December 1940 is bij de Duitsche weermacht in Katwijk aan Zee werkzaam de stoker L. v. d. Plas. In Augustus 1941 verloor deze man gedurende zijn werkzaamheden tengevolge van een staalsplinter een oog en men zou dus mogen verwachten, dat onze bekende Ongevallenwet hem hiervoor schadeloos zou stellen. Maar wie zoo denkt, vergist zich deerlijk, want hij houdt geen rekening met de scherpzinnigheid van zekere juristen, die hun vijandige gezindheid tegenover den nieuwen tijd willen demonstreeren. Van der Plas ontving n.l. op 30 Juni l.l. een aangeteekend schrijven van den Centralen Raad van Beroep, waarin dit hooge rechtscollege overwoog:

„dat de Duitsche Weermacht, die heden ten dage feitelijk macht uitoefent in het Rijk der Nederlanden in Europa een orgaan is van het Duitsche Rijk;
dat de Duitsche Weermacht geen publiekrechtelijk lichaam is als bedoeld in artikel 3, lid 2 of artikel 4 der Ongevallenwet 1921 en dus alle aanspraken op schadeloosstelling moeten worden ontzegd."

Boven dit prachtige stuk staat: „uitspraak doende in naam van het recht" (sic!) en de „rechters", die deze anti-volksche daad hebben volbracht, zijn de volgende:

Mr. G. A. de Graag
Mr. D. Ragay
Mr. H. L. Hoogenhuis
Mr. J. J. M. v.d. Ven
Mr. A. Blom

Het is altijd goed, wanneer men weet, waar de vijanden van het werkende volk zitten. Maar buitendien eischen en verwachten wij, dat deze rechtsverkrachting, welke ten gevolge heeft, dat alle arbeiders, die voor een instelling van den nieuwen tijd werkzaam zijn, tot rechteloosheid worden gedoemd, door hoogere instanties terstond ongedaan wordt gemaakt. En voor deze heeren „rechters" zou het wenschelijk zijn, dat ze ook maar eens een poosje met spade en houweel aan den slag gaan. Recht wordt er, in den nieuwen staat alleen gesproken naar het volksche rechtsbewustzijn, mijne heeren!

ISAAC DA COSTA als Nederlandsch Letterkundige

Onder het hoofd: „Vragen staat vrij," wordt in de laatste Vova de vraag van een lezer beantwoord, die de verdiensten van den jood Isaac Da Costa als strijder voor het christendom prijst. Vova merkt daarbij het volgende op:

„Bij een beoordeeling van ieder geval afzonderlijk zou een oordeel over Da Costa — wat het geestelijk en zedelijk peil van diens werk betreft — veel gunstiger uitvallen dan dat over zijn rasgenoot Heyermans. In het werk van dezen laatste vieren alle joodsche neigingen tot ondermijnen, wroeten, snuffelen en spotten, ware triomfen. De rol die Da Costa bij het Reveil gespeeld heeft, wordt hier uiteraard buiten beschouwing gelaten. Hier zien wij hem slechts als figuur uit de geschiedenis der letterkundigen. In een vermelding van zijn naam en werk, bij de behandeling van deze geschiedenis, kunnen wij geen ernstig gevaar zien, mits hij niet worde aangediend als Nederlandsch dichter, doch als wat hij is: een jood, die gedichten in de Nederlandsche taal geschreven heeft."

Wij zijn het met deze welwillende houding heelemaal niet eens en vragen ons af: wat gaat ons nationaalsocialisten in dezen tijd nog überhaupt aan of een smous in het Nederlandsch, Jiddisch of het Engelsch geschreven heeft. Wij hebben niets met de geestesproducten van woestijnplatvoeters te maken. Met klem moeten wij ertegen opkomen, dat de jood Da Costa bij de behandeling onzer letterkunde nog mag worden genoemd. Hoe de jood zich ook in onze samenleving of kultuur aandient, als dichter, kunstenaar, geleerde, bankier of zwendelaar, is ons om het even, want zijn invloed is en blijft te allen tijde even verderfelijk.

Wij Germaansche nationaalsocialisten hebben, in navolging van den Führer, in den eeuwigen jood den oervijand erkend van ons ras, onzen rasaard en onze kultuur. Niet zonder reden wijst de Führer hierop telkens weer met nadruk bij iedere rede die hij houdt, opdat wij hiervan toch vooral goed doordrongen blijven. Tegenover den jood past ons daarom een onverzoenlijke houding.

Ik herhaal: de jood werkt krachtens zijn aard en wezen altijd ontaardend en destructief. In dit opzicht is er geen verschil tusschen Da Costa en Heyermans. Wij zijn er zelfs van overtuigd, dat de destructieve gevolgen van Da Costa's werken op ons volksleven veel grooter zijn geweest dan die van Heyermans. Juist het feit, dat Da Costa de eerste is geweest, die zijn joodschen godsdienst heeft verloochend om als „Nederlander" en als „Nederlandsch" christen zijn rol in ons volksleven te kunnen spelen, maakte dat hij een geweldigen invloed heeft verkregen in protestantsche kringen en daardoor tot een zeer groot gevaar is geworden voor ons geestesleven. Het bewijs wordt geleverd, doordat men in die kringen nog altijd met Da Costa dweept. Zelfs een man als oud-premier De Geer, die in een brochure een poging wilde doen om het Duitsche standpunt met het Engelsche te verzoenen, meende niet beter te kunnen doen dan Da Costa er bij aan te halen!

Helaas moet worden vastgesteld, dat er ook nog nationaalsocialisten zijn, die meenen een verdraagzame en waardeerende houding tegenover de joden te moeten aannemen.

Het staat vast, dat Da Costa's gedichten, afgezien van den joodschen geest dien zij zeer specifiek vertolken, niet meer zijn dan handige rijmelarijen met een vaak voor onze blonde rasziel onverstaanbare beeldspraak. Zoo sprak hij van: „een dungewiekte balsemlucht; een zwellend hart; een vrede waaraan geen wormen knagen; een bliksemende lier; een verslindend zwaard" en nog meer van dergelijken onzin. Met zulke beeldspraak heeft hij niet alleen onze heerlijke moedertaal danig verknoeid, maar ook het taalgevoel onzer jeugd sterk geschaad, vooral omdat aan de jeugd werd ingeprent dat Da Costa een groot dichter was!

Hetgeen Da Costa met ons volk voorhad, dat was om het grondig te verjoodschen en dat is hem ook terdege gelukt. Aan Da Costa is dan ook een groot deel der verjoodsching van onze kultuur en van ons protestantsch denken toe te schrijven. Da Costa heeft in dit opzicht pioniersarbeid verricht, waar zijn rasgenooten hem dankbaar voor kunnen zijn, doch hetgeen voor ons een reden is omhem te verwenschen.

Ons volk is in de oogen van dezen smous goed genoeg om voor Israël te strijden en de joden te dienen! Hoogste roeping van ons volk is om te verjoodschen en het geestelijk Israël te worden van het Westen! In een gedicht aan den student in de godgeleerdheid Scholte geeft hij dezen den volgenden raad:

Strijd met tranen en gebeên
Over Sions smert en weên
met den God van Israël.

En voorts wenscht hij in datzelfde gedicht, dat:

Neerland eenmaal nog herstell'
tot een geestelijk Israël!
God Nehemja's! O zie neer!
Doe 't gelukken! U zij de eer.

Nog veel meer kan men zijn hart ophalen aan de volgende fragmenten uit het gedicht „Israël" waarin de „christelijke" jood Da Costa zijn rasgenooten den lof zingt, opdat wij toch ook niet zullen nalaten te beseffen, dat de smouzen zoo ver boven ons verheven zijn!

Vers 1:
Mijn broeders van
'tuitverkoren zaad
wiens naam geen eeuwen
konden slopen,
wiens heilige glorie nooit
vergaat!

Vers 2:
Gij voert dat heilig bloed
in de aderen
met wien de Heer verbonden sloot

Vers 4:
Wij keurlingen der
keurelingen

Vers 6:
Wij zijn het volk nog der
Hebreeuwen
Gij der Hebreeuwen God —
ook nu!

Vers 7:
De dag van onze glorie naakt!

Vers 8:
En, nageslacht van Adam! zegen
die u der englen rang
hergeeft.

Vers 12:
Het vonnis wordt weldra geslagen,
wie heerlijk zijn moet, wie veracht;
de philosofen dezer dagen,
of Jacobs lijdend nageslacht!

Gelukkig is dank zij onzen Führer van deze ziekelijke profetieën van den jood Da Costa niets terecht gekomen en is het voorgoed uit met de jodenvereering, omdat eindelijk deze wereldpest uit ons volk zal verdwijnen.

Wij kunnen waarlijk met niet genoeg ernst en hardheid alles wat aan den jood herinnert radikaal uit onze kultuur uitbannen. Dit is niet slechts een eisch van welbegrepen volksbelang, maar zulks wordt ons bovendien door onze nationaalsocialistische levenshouding als plicht voorgeschreven. Elke andere opvatting beteekent verraad aan het nationaalsocialisme.

Slavenzielen?... Ja!

ER is in den laatsten tijd een soort cultus ontstaan rond de begrippen „Dietsch", „Dietschers", „Dietschland". Niet alleen hier, doch ook bezuiden de streep, die menschen van gelijk ras van elkaar scheidt, evenals dit eenzelfde streep in het oosten doet. Het is een ware dietstortvloed!

Men zou bijna gaan denken, dat hier opzet in het spel is. Maar van menschen, die zich nationaalsocialist noemen, mogen wij niet veronderstellen, dat zij het volk bewust en listiglijk zouden misleiden. En dat zij de leuze „VRIJHEID" zouden gebruiken om achter de schermen op onvrijheid aan te sturen. Goede trouw is goede trouw, en die moeten wij ook bij de dietschérende nationaalsocialisten voorop stellen. Dit te meer, als wij bedenken, dat deze lieden om de andere alinea beweren, ons volk vrij te willen maken.

Evenmin mogen wij aan domheid denken, bij hen, die ten dezen met leiding zijn belast. Want het zijn dezen, waarover wij spreken; niet over hen, die als volgelingen meenen, zich achter de leidende personen te moeten scharen.

Domheid is: onwetendheid of het onvermogen om te kunnen denken. Beide vormen kunnen wij buiten beschouwing laten. — Rest dus nog maar één mogelijkheid. En daartoe moeten wij iets verder uithalen.

1. Vrij is alleen degene, die deel uitmaakt van een vrij volk.

2. Vrij is een volk alleen dan, indien het met goed gevolg zijn vrijheid kan verdedigen tegen iedereen, die deze zou willen aantasten of vernietigen. Kan het dit niet (en daarop komt het aan!), dan kan zoo'n volk zich wel inbeelden, vrij te zijn, doch in werkelijkheid is het dan niet vrij!

M.a.w. een volk, welks vrijheid afhankelijk is van den (goeden) wil van een ander volk, is niet vrij en kan ook niet vrij zijn.

3. Hieruit volgt met onverbiddelijke logica, dat kleine volken of gemeenschappen zooals het Nederlandsche, het Vlaamsche, het Deensche, het Noorsche, het Zweedsche, het Zwitsersche, in feite nooit vrij zijn geweest. En dat de vrijheidstam-tam, dien men dezen volken op alle mogelijke en onmogelijke wijze opdischte, ergerlijke volksmisleiding was. In feite waren deze volken de serviele knechtjes van de z.g. grootmachten, die op hun beurt weer de speelbal waren van de drie internationale, bovenstaatsche machten.

De slotsom uit deze doodeenvoudige redeneering is, dat een Nederlander, een Vlaming enz. uitsluitend en alleen dan werkelijk vrij kan zijn, als zijn volk, en daardoor hijzelf een onverbrekelijk deel uitmaakt van de Germaansche volksgemeenschap, waartoe het rassisch ook behoort.

Hoe men het ook wende of keere, hoe men ook trachte onder deze redeneering uit te komen: elke andere vorm van vrijheid is schijnvrijheid! En het moet voor elken rasbewusten, fieren Nederlander onverdraaglijk zijn, telkens als hij een Duitscher, hetzij in uniform, hetzij in burger, tegenkomt, te moeten denken uit Uw handen heb ik mijn zoogenaamde vrijheid (als een geschenk) ontvangen.

Hij, wiens innerlijk niet onmiddellijk en onweerstaanbaar in opstand komt tegen de gedachte aan een leven in geschonken, afhankelijke schijnvrijheid, ja zelfs een dergelijk iets propageert of doet propageeren, zoo iemand is in zijn diepste wezen een slavenziel.

En het kan niet de wil der Voorzienigheid zijn, dat een volk, welks voorvaderen de trotsche leuze: „Lever dot us slav!" in hun blazoen voerden, door slavenzielen zou worden geleid.

Boerenrecht en boerenplicht

Een beschouwing naar aanleiding van Nederlands deelname aan den opbouw van het Oostland, door

W. G. Nieuwenkamp

IN „De Misthoorn" van 2 Juni j.l. komen twee artikelen voor, die onze bijzondere aandacht verdienen. Beide artikelen betreffen hetzelfde onderwerp, n.l. het Germaansche en daarmede in belangrijke mate het Nederlandsche belang bij den wederopbouw van de in den heldenstrijd der zegevierende Duitsche legers aan het Sovjetbarbarendom ontworstelde gebieden.

Wij hebben diep ontzag voor hetgeen het Duitsche volk in dezen strijd om de toekomst van Europa aan offers heeft gebracht en wij gedenken in eerbied, dat ook zonen van Nederlandschen stam in den Germaanschen heldenstrijd hun leven hebben ingezet en bereid zijn het te offeren, bezield door hun grootsche ideaal. Dit offer, het hoogste dat deze Germaansche mannen kunnen brengen, verplicht ons hun ideaal trouw te blijven. Dat wil dus zeggen, dat het onze plicht zal zijn en blijven de bevrijde en heroverde gebieden als levensruimte te behouden voor de Germaansche stamgemeenschap en dus ook voor onzen levenskrachtigen, gezonden Nederlandschen stam.

Hoewel beide, hierboven vermelde artikelen nadrukkelijk wijzen op de geweldige taak, welke de Germaansche volksgemeenschap en dus ook ons, daar wacht, is er een kenmerkende tegenstelling in inzicht omtrent hetgeen onherroepelijk de kern van ons denken en handelen moet vormen.

De Berlijnsche correspondent wijdt zijn artikel aan den „Agrarischen Wederopbouw in het Oosten van Europa". Dat geeft blijk van het juiste inzicht! Dat is het primaire belang, zoolang het Germaansche wezen de Germaansche geest, de Germaansche mensch zich willen handhaven in zijn kultuur en met zijn rijke gaven, die het de wereld schenken kan.

Wanneer het andere artikel „Pioniersarbeid in het Oosten" vermeldt, dat het bezoek van Rost van Tonningen aan Riga den grondslag heeft gelegd voor een duurzame samenwerking der Germaansche volken in de Oost-Europeesche ruimte, dan zij mij veroorloofd te zeggen, dat *de grondslag is gelegd door de daadkracht en het bloed der Germaansche dapperen, dat de duurzame samenwerking der Germaansche volken slechts verkregen kan worden door de duurzame vestiging van een gezond, krachtig en vrij boerendom, hetwelk weer de soldaten zal leveren om het barbarisme duurzaam verre te houden; dat een Oost-Compagnie, slechts dan zin en inhoud heeft, indien de boerenplicht, het boerenrecht en de boereneer vóór en boven alles zullen gelden! Daaruit volgt, dat deze Germaansche en dus ook onze taak zal liggen in de kolonisatie en niet in de commercialisatie van die gebieden, omdat het bloed en de geest van het boerendom het leidende beginsel en de richtsnoer zullen moeten zijn en blijven!*

Wij willen met het bovenstaande geenszins zeggen, dat de initiatiefnemers in dezen vreemd of vijandig zouden staan tegenover onzen werkelijken plicht, zooals wij dien hierboven hebben aangeduid. Wij erkennen zonder meer, dat de steun en medewerking van onze financiers en industrieelen, kooplieden en reeders in het eerste stadium van den wederopbouw onmisbaar zijn en dat deze bemiddeling dankbaar moet worden aanvaard, nu het in de bedoelde gebieden vrijwel aan alles nog ontbreekt. Maar toch willen wij vaststellen, dat die diensten nooit de richtlijnen kunnen zijn bij de vervulling van onze taak. Het zijn en blijven hulpmiddelen van beperkte waarde. Wij kunnen niet verhelen, dat in een passage, „dat in 't Oosten het voedsel groeit voor ons vee en in de toekomst tolgrenzen geen hinderpalen mogen vormen voor onzen ruilhandel" liberalistisch-kapitalistische tendenzen en verderfelijke producten van joodschen geest schuilen, die ons Nederlandsch boerendom in het afgesloten tijdperk met totale vernietiging hebben bedreigd. Wij hebben geen behoefte aan een herhaling van dat *„Hollandsche"* streven, waarbij het *volksch-Nederlandsche* belang werd geknecht. Wij hebben al evenmin behoefte aan de herleving van een Oost- of West-Indische Compagnie en wij hebben evenmin behoefte aan een geforceerde industrie, die bereid is voor Oostland te werken in ruil voor goedkoop graan en andere levensmiddelen. Wel hebben wij hier behoefte aan meer voedsel voor mensch en dier, dat wij in Oostland kunen produceeren, maar tot een prijs, die ook den bewerkers van onzen eigen bodem een menschwaardig leven gunt. Wij leven hier toch reeds onder uiterst ongunstige omstandigheden, samengeperst als wij zijn in talrijke steden met een onvoldoende plattelandsbevolking.. Inplaats van den trek naar de steden, naar de industrie, in de hand gewerkt door de uitbuiting van ons boerendom, moeten wij dit boerendom verheffen in geestelijken en stoffelijken zin; het onrecht herstellen en het weer de eer en de plaats toekennen, waarop het als oerkern van onzen Nederlandschen stam recht heeft.

Wij zullen bij den opbouw in het Oosten gretig de belangstelling, den steun en de medewerking aanvaarden van onze financiers, onze industrieelen en onze zeelieden, maar wij moeten beseffen, dat ook in de verworven gebieden, in de dorpen en in de steden langs natuurlijken weg de eigen noodzakelijke industrieën en andere bedrijven zullen groeien, als resultaat van het stoere werk onzer agrarische pioniers. Wij moeten beseffen, dat de oorspronkelijke bevolking door het

(Vervolg op pag. 15)

Generaals zonder leger

„De Zwarte Soldaat", de uitlaatklep van een bepaald soort heldendom, dat hier te lande wel tiert, maar gelukkig niet welig, maakt zich nogal ongerust over den toenemenden invloed van „De Misthoorn" en stelt in een langademig artikel den eisch, dat ons blad naar de mestvaalt moet worden gebracht en voorgoed verdwijnen moet uit de rij der nog bestaande persorganen. Als motiveering wordt opgegeven, dat „De Misthoorn" voortdurend tegen het nationaal-socialisme stookt....

Het spijt ons den heeren te moeten meedeelen, dat wij vooralsnog niet bereid zijn uit eigen beweging te vertrekken naar het kerkhof, dat zij reeds voor ons hebben ingericht. Dezen gang zouden we alleen ondernemen in opdracht van dezelfde instanties, aan wie dit soort helden het te danken heeft, dat zij ongestoord met hun geheele zwart-rood-en-goud uitmonstering op straat kunnen loopen. Waarmee we maar willen zeggen, dat een beetje bescheidenheid zelfs voor deze generaals niet misplaatst zou zijn. Dat overigens de betreffende instanties het oogenblik van scheiden voor De Misthoorn nog niet gekomen achten, stemt duizenden goedwillende Nederlanders en tevens tallooze fatsoenlijke elementen in de W.A. zelf tot dankbaarheid en voldoening. Buitendien zou het een aanwijzing kunnen zijn, dat de nationaal-socialistische volkswil niet gedragen wordt door bepaalde lieden, die zich de verpersoonlijking van de eer en het geweten der gansche natie achten, doch die met beide begrippen weinig gemeen hebben. Ware het wel zoo, dan zou het er met dit volk inderdaad slecht uitzien!

Wij hebben geen lust met deze heeren verder van gedachten te wisselen, zelfs niet, wanneer we aannemen, dat hun persproducten ontstaan zijn in een van de weinige oogenblikken, dat ze nuchter waren en derhalve niet onder den invloed verkeerden van bepaalde geestrijke dranken. Daarvoor kennen wij hen en hun mentaliteit te goed. Wat ons betreft, mogen ze heel hun bekrompen haat en machtswaanzin in de kolommen van hun bladje botvieren; het deert ons in geen enkel opzicht. Zelfs vinden we het nog niet eens zonde van het papier, dat ze gebruiken, want elk nieuw nummer heeft onvermijdelijk ten gevolge, dat de werkelijke nationaal-socialisten zich van dit soort lieden distancieeren.

Het zijn generaals zonder leger!

WANNEER?

Wanneer wordt er nu eens grondige schoonmaak gehouden bij het Gilde Theater en Dans van de Nederlandsche Kultuurkamer?

Wanneer verdwijnt een zakelijk bestuurder, die als gewezen verzekeringsinspecteur van zijn nieuwe ambt geen tittel of jota verstand heeft en de ergerlijke misstanden met zijn „verantwoordelijkheid" dekt?

Wanneer verdwijnt de vakgroepleider, die een dankbaar gebruik maakt van zijn functie om een deel van zijn collega's het bestaan onmogelijk te maken en een ander deel „welwillend" in herscholing neemt tegen f 5.— per uur?

Wanneer verdwijnt een „inspecteur", die vakkennis van de danswereld moet bezitten en tien jaar lang achter de toonbank van een sigarenwinkel heeft gestaan?

Wanneer zal het oogenblik aangebroken zijn, dat deze heeren elkaar niet langer den bal kunnen toewerpen en zoodoende den naam van het nationaal-socialisme niet langer door het slijk kunnen halen?

Moet de Misthoorn nog eens gedwongen worden de vuile wasch van dit gilde op de straat te hangen?

De GODSDIENSTPOLITIEK der Sovjet-Unie

door Dr. HEINRICH BECHTOLDT

TOEN Stalin in 1927 voor een Amerikaansche arbeidersdelegatie stond en men hem vroeg of de communistische partij tegenover den godsdienst neutraal kon zijn en leden der partij in de toekomst een religieuze overtuiging mochten bezitten, antwoordde hij woordelijk: „De partij kan niet neutraal zijn tegenover den godsdienst en zij voert een anti-religieuze propaganda tegen alle vooroordeelen, omdat zij op de bres staat voor de wetenschap, terwijl de religieuze vooroordeelen tegen de wetenschap zijn." En een dikwijls naar voren gebracht verwijt herhalend, vervolgde hij: „Hebben wij de reactionnaire geestelijkheid onderdrukt? Inderdaad, dat hebben wij gedaan. Jammer genoeg is zij nog niet geheel geliquideerd." En tenslotte stelde hij vast, dat voor communisten, die de anti-religieuze propaganda op een of andere wijze belemmeren, in de partij geen plaats is. Deze woorden van Stalin zijn — naast de bekende parolen van Marx en Lenin — steeds weer als bolsjewistische grondregels geciteerd en in talrijke geschriften gedrukt, nog tot in den jongsten tijd. Met de eerste bolsjewisten van de U.d.S.S.R. kan men dus moeilijk over godsdienst- en belijdenisvrijheid spreken. Wanneer men uit politieke overwegingen toch gedwongen wordt een poging daartoe te doen, dan moet men een ander uitgangspunt kiezen. Dialectici beginnen dan meestal bij art. 124 van Stalins grondwet van 1936, dat woordelijk luidt:

„Teneinde de gewetensvrijheid der burgers te waarborgen, is in de Sovjet-Unie de kerk van den staat en de school van de kerk gescheiden. De vrijheid tot het uitoefenen van godsdienstige handelingen en de vrijheid tot het voeren van anti-religieuze propaganda is aan alle burgers toegestaan." Hier schijnt dus de „vrijheid tot het uitoefenen van godsdienstige handelingen" en „de vrijheid tot het voeren van anti-religieuze propaganda" op gelijken trap te staan. Den werkelijken zin van deze formuleering onderkent men evenwel eerst uit de veranderingen, die de godsdienstparagraaf van de sovjetische wetgeving sedert 1927 heeft ondergaan. In de grondwet van 1918 was nog — zij het natuurlijk slechts theoretisch — sprake van „vrijheid der religieuze propaganda"; kerkdiensten waren dus evenzeer geoorloofd als het werven van aanhangers voor een bepaalde confessie. In 1929 kwam de eerste beperking, toen nog slechts de „vrijheid zich tot een religie te bekennen" werd toegestaan, doch de Sovjetstaat blijkbaar op het uitsterven van geloovigen speculeerde en dit bij hun nakomelingschap wilde verhinderen.

Dit proces te bespoedigen was het doel van de toevoeging van 1936, waarbij het houden van kerkdiensten gesteld wordt tegenover de door den staat met alle middelen gesteunde „anti-religieuse propaganda". Stalin heeft dus in 1936 tot wet van den staat verheven, dat hij in 1927 reeds als dogma der partij formuleerde. De laatste trap in de ontwikkeling der Sovjet-grondwet is dus niet een beëindiging van den strijd tegen den godsdienst, maar een versterking daarvan. In hetzelfde jaar 1936 legde ook de communistische Internationale in haar „Programma en Statuut" een overeenkomstig artikel vast, doch hield het in den tijd van het volksfront op den achtergrond, om uitgerekend in het jaar 1941 daarmee voor het eerst voor het forum der wereld te treden.

SINDS jaren is dus in de Sovjet-Unie de kerkelijke politiek van partij en staat niet zoo ondubbelzinnig geformuleerd als in de laatste maanden. Het bleef daardoor aan Franklin D. Roosevelt voorbehouden in een uiterst pijnlijk oogenblik van zijn oorlogspolitiek art. 124 van Stalins grondwet te voorschijn te halen en de godsdienstvrijheid bij de bolsjewisten gelijk te stellen met die van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Zulks geschiedde schijnbaar geheel verrassend op een persconferentie in het Witte Huis op 1 October 1941. Verrassend was het echter slechts voor de openbare meening, want in Moskou onderhandelden tezelfdertijd Harriman en Beaverbrook met Stalin en Molotof. De Vereenigde Staten namen dus deel aan een oorlogsconferentie, ofschoon zij nog niet officieel bij den strijd met de wapens betrokken waren. Deze onderhandelingen waren vastgesteld bij de ontmoeting met Churchill op den Atlantischen Oceaan. Roosevelt moest echter intusschen constateeren, dat een samengaan met de bolsjewisten in Amerika nog veel grootere, politieke en moreele bezwaren zou verwekken dan in Engeland. Zooals wij thans weten, zond hij daarom reeds in September door middel van Hopkins (die bovendien nog de Moskousche conferentie moest voorbereiden) voorstellen aan Stalin, behelzende, hoe de Sovjet-Unie door een grootsch gebaar tot de vrijheid van geloof en belijdenis moest terugkeeren om op dezelfde wijze den haat tegen de nazi's bij de Amerikanen te vermeerderen en een later bondgenootschap met Moskou te vergemakkelijken. Begin October was er dus wederom een Amerikaansche boodschapper in het Kremlin en wederom moest hij met Stalin over het thema van den godsdienst spreken. Van deze laatste vèr boven de onderhandelingen tot levering van oorlogstuig uitgaande opdracht, sprak de president der Vereenigde Staten pas twee dagen later. Omdat namelijk, toen hij voor de eerste maal art. 124 van de Sovjet-grondwet had aangeroerd, een geweldige storm van verontwaardiging was opgestoken, die niet alleen werd aangeblazen door hooge geestelijke en politieke tegenstanders, maar ook door Roosevelt-gezinde-Washingtonsche kranten. Nog nimmer werd de theorie van zijn politiek zoo fel aangevallen.

Toen men zich aldus tegen hem te weer stelde, aanvaardde hij ijlings den terugtocht. Hij vond de „New-York-Herald-Tribune" bereid het gerucht te verspreiden, dat de president van Stalin de belofte had gekregen, dat deze spoedig met een verklaring voor den dag zou komen, die de godsdienstvrijheid uit de theorie van de grondwet naar de praktijk zou brengen. En door het Witte Huis werd terstond een communiqué gepubliceerd, waarin gezegd werd: „Aangezien de Sovjetgrondwet verklaart, dat vrijheid van godsdienst is toegestaan, is het te hopen, dat.... een weg wordt gevonden voor de praktische doorvoering van een volledige godsdienstvrijheid, die beslist reeds in het voornemen ligt." Dat is al heel wat minder! En direct daarop bleek, dat Harriman in Moskou met zijn speciale opdracht even weinig succes had als Hopkins. Ook de secondantendiensten aan den toemaligen Britschen ambassadeur Cripps wierpen geen nut af, zoodat Roosevelts verklaring van 1 October niet in de laatste plaats een vlucht in de democratische openbaarheid was, teneinde in een beslissend uur druk uit te oefenen op de Sovjets.

Op 4 en 5 October stortte inderdaad de heele Amerikaansche manoeuvre ineen: op een persconferentie las de spreker van de Sovjet-regeering de jood Losowsky als antwoord aan Roosevelt niets anders voor dan art. 124 van de grondwet en onderstreepte in het bijzonder het recht van iederen burger „ook" godloozen propaganda te voeren. Hierop publiceerde de regeering op 5 October een verklaring, waarmee Roosevelt aanvankelijk hoffelijk insgelijks eemde, waarbij hij op de constitutie der U.d.S.S.R." wees, doch daarbij den volgenden uitleg voor de genoemde paragraaf vond: „De Sovjet-Unie beschermt niet alleen het recht deze of gene religie te prediken, maar ook het recht van den burger om tot geen kerk te behooren en het recht anti-religieuze propaganda te verbreiden. De staatsburgers worden niet gedwongen zich tot een of anderen godsdienst te bekennen." Dat is niets anders dan een handige omschrijving van Stalins klassieke woorden van 1927. — Het Witte Huis was verstoord. Allereerst trad Mrs. Roosevelt naar voren en beweerde, dat het in Rusland nog niet heelemaal in orde was met de vrije uitoefening van den godsdienst, „omdat er gebrek was aan geestelijke en theologische seminaries." En nadat Harriman de definitieve weigering had overgebracht, verklaarde meneer Roosevelt zelf, „dat hij zeer verrast was door het bericht uit Moskou, volgens hetwelk een lid der regeering aldaar gezegd zou hebben, dat de regeering der Vereenigde Staten met betrekking tot de vraag der godsdienstvrijheid totnutoe nog in het geheel geen kontakt had gezocht met de regeering te Moskou." Dat was op 8 October! De Sovjets hadden den Amerikaan eenvoudig den pas afgesneden en zijn opdracht genegeerd!

Deze ongehoorde gebeurtenis demonstreert zonder twijfel op de meest groteske wijze de ideologische oorlogsvoering van Roosevelt, die persoonlijk een Yankee-beweging in het leven riep „om de Sovjet-Unie zoowel voor de Vereenigde Staten als ook voor Eire (!) en Zuid-Amerika (!), waar de katholieke godsdienst overheerscht, tot een in ieder opzicht aanvaardbaren bondgenoot te maken". Stalin bewees echter zeer ondubbelzinnig op een belangrijk moment in de ontwikkeling der dingen, toen hij de hem door Roosevelt toegespeelde bal met opzet liet vallen, dat de democratische vrijheden heden ten dage in Moskou nog even weinig worden gepraktiseerd als in de eerste revolutiedagen en hij bekende zich opnieuw tot de oude bestrijding van den godsdienst in bolsjewistischen stijl. Toch ziet hij natuurlijk in, dat bepaalde gestes niets kosten en toch veel nut kunnen afwerpen, in zooverre zij den binnenlandschen toestand de facto niet veranderen. Karakteristiek voor dit systeem is sinds langen tijd het gebruik van den Moskouschen metropoliet Sergues. Als metropoliet van Nisjni-Novgorod was hij in 1925 de eenige kerkvorst, die het bestuur van het na de revolutie nieuwgevestigd patriarchaat op zich kon nemen. Ook hij werd spoedig gearresteerd, doch later door de G.P.U., met de belofte zijn patriarchaatskerk te laten registreeren tot erkenning der Sovjetregeering in 1927 gedwongen. Sindsdien is deze metropoliet een „werktuig in de hand der godloochenaars", zooals de Oekraïnsche aartsbisschoppen hem onlangs in een oproep noemden. Want Sergues laat zich ook tegenwoordig nog in deze nieuwe faze van democratische huichelarij door Stalin misbruiken. Naar binnen moet deze Sergues de eenheid der orthodoxe kerken prediken, omdat Stalin momenteel op zulke middelen is aangewezen, teneinde de middelpunt-vliedende krachten van de Sovjet-Unie tegen te werken — naar buiten moet hij die geestelijken beschaamd maken, die onder het Duitsche bewind in de bezette Oostelijke gebieden reeds de vrijheid der religieuze belijdenis en der godsdienstoefening genieten.

Het in den ban doen van den aartsbisschop Polikarp van Luzk en Kowel deelde hij beteekenisvol aan het Reuter-nieuwsbureau mede met de motiveering, dat Polikarp zich bereid verklaard had met de Duitschers samen te werken. Dat is een zuiver bolsjewistische manoeuvre, waarmede de Moskousche regeering nog eenmaal invloed tracht uit te oefenen op de bevolking der door haar verloren gebieden. De Oekrainsche aartsbisschop heeft echter in zijn tegenverklaring het geval Sergues onthuld en daarmee dit instrument der Sovjet-propaganda onschadelijk gemaakt. Desniettemin gaat de Moskousche invloed in Amerika op dit oogenblik reeds zoo ver, dat het hoofd der Russisch-orthodoxe kerk in Amerika, de metropoliet Benjamin Fetsjenkov (natuurlijk niet zonder het gezelschap van een „docent voor den toestand in de Sovjet-Unie"), in opdracht van de „Russisch-Amerikaansche sectie van de internationale Arbeiders Orde" op een propagandatournée gaat, teneinde de Amerikanen tot hulp aan de Sovjet-Unie te bewegen.

Inderdaad: Roosevelt stelt zich met Stalin op één lijn door de kerk op deze wijze te dwingen in dienst van zijn politiek te treden. Stalin bedient zich van de door Roosevelt zoo zeer gewenschte democratische methode, waar hij haar noodig acht, doch weigert — zelfs in een voor den president der Vereenigde Staten zeer pijnlijke situatie — afstand te doen van het bolsjewistische grondbeginsel. Als dus Amerika en Engeland hun bondgenootschap met de Sovjet-Unie handhaven, dan slaan ook op hen alle verwijten van de door het bolsjewisme onderdrukte volken, aan wie alleen Duitschland diè vrijheden kan teruggeven, die hun het leven levenswaard maken.

DE DECADENTIE DER NEDERLANDSCHE POEZIE

(naar aanleiding van de uitgave „Stille Opmars")

Wie gaf toestemming tot het drukken van deze bederf-literatuur?

Er is dezer dagen bij de Wereldbibliotheek een bloemlezing van poëzie verschenen, die zich aankondigt te zijn een „Stille opmars" en wel die van een „nieuwe generatie" dichters.

In het voorwoord van den inleider, P. W. van Heerikhuizen, staat de volgende opmerking: „De schifting heeft uitsluitend op innerlijke gronden plaats gehad. Literaire bekendheid — die in onzen tijd soms in geen enkele verhouding staat tot werkelijke beteekenis — heeft daarbij geen rol gespeeld."

Deze mededeeling dient wellicht opgevat te worden als een waarschuwing voor het lezend publiek (indien dat nog gevonden wordt) dat zou kunnen opmerken: „Hoe vreemd is het toch, dat ik niets bemerkt heb van deze vele dichters; hun namen meerendeels niet ken en hoe eigenaardig toch, dat ik van deze nieuwe richting geen enkel symptoom heb mogen bespeuren."

Men zal hen dan kunnen tegenwerpen: „Vandaar onze titel, stille opmars", wij zijn n.l. wars van uiterlijk vertoon en van propaganda en onze revolutie voltrekt zich in de binnenkamer van het hart."

Nu is deze „stille opmars" eerder een „stiekume opmars", als men deze vertooning überhaupt een opmarsch zou kunnen noemen. Deze poëzie staat niet alleen totaal buiten het wereldgebeuren, ja buiten ons gewone leven, maar zij ademt een geest, dien wij slechts als gevaarlijk en vijandig kunnen noemen aan wat heden ons volk en aller harten beweegt en bewegen kan. Niet alleen, dat deze verzen in een taal zijn geschreven, die grootendeels onnatuurlijk en onverstaanbaar is, maar de inhoud is van een zoo akelig en lamlendig individualisme doortrokken, dat hij geen normaal voelend en denkend mensch langer dan enkele minuten kan bezighouden.

Men kan zich voorstellen, dat lieden, die een „nieuw classisime" voorstaan, zooals de inleider vermeldt, tenminste aandacht schenken aan de klassieke wetten van het gedicht. Doch meerendeels zijn deze wetten over alle deelen verwaarloosd.

De taal is arm, arm aan muziek, arm aan rhythme, arm aan verbeelding. Het is een bewijs van uitermate primitieve techniek dezer nieuwe dichters, te zien, dat al deze verzen geschreven zijn in een vervelend eeuwig doorloopend kwattrijn-schema. Men vindt geen lied, geen enkele vorm-variatie in dezen bundel, geen gezang, geen verrassend rhythme. Het is alles gerijmeld op eendere maatslagen. Vrouwelijke en mannelijke rijmen wisselen elkaar kruiselings af in eentonige trochaeën en jankende jamben. Het zijn troostelooze rare vertelsels over persoonlijke aandoeningen, die alleen in platheid en onwaarschijnlijkheid elkaar de loef trachten af te steken.

Wanneer wij in de inleiding lezen over het vers „jong meisje op Amsterdamsche veerpont" van Gerard den Brabander, dat deze „barokdichter zichzelf overtroffen heeft" met deze „donkere kosmische symfonie" en we lezen dan om te beginnen deze regels:

„Zij weet den zin niet van haar zware beenen
haar oogen mijmren zonder horizon.
niet, dat er later, aan 't verholen rond
van hare borsten zuigelingen weenen . . . ."

dan vragen wij ons voor de zooveelste maal af, of het niet beter ware dezen „stille opmars" langs een zijpaadje in een slop te leiden, waar zij zich rustig ontbinden kan.

Wanneer wij over Vestdijk's verzen lezen, dat hij zich „verwant voelt aan El Greco" met zijn gespleten disharmonische barok en „verwantschap ruikt in diens zielsstructuur" en we lezen dan dit gereutel, dat „kasplant" heet:

„Zoo werd ik in een blauw en Zondagsch pakje
als een gevangen bruid hem toegeleid.
Hij had veel speelgoed; ik kreeg een gebakje
maar starende door de dubbele ramen
zei hij geen woord tot mij en 'k moest me schamen
toen 'k weer naar huis gebracht werd door de meid."

en ergens verder „een stier" als volgt zien uitgebeeld:

„sterk, dik en vadsig, doeltreffend bevuist
tot boksbewegingen van automaten,
waaruit ook woordenvuil, dat bovenmate
binnen zijn enge hersens-kronkels huist"

en wij vinden, als wij een speld tusschen deze bladen steken en dan ergens iets lezen, steeds een rarigheidje, een vunzigheidje of een dwarsliggend onbegrijpelijkheidje, zie dan verwondert het ons, dat zulk een uitgave in dezen tijd van papiernood nog mogelijk kon zijn.

Nu is het hoogst merkwaardig, dat deze dichters zich voordoen als te arbeiden in de stilte, heel ernstig en zeer bescheiden, ja onopgemerkt. Het tegendeel is waar.

Deze heeren, die zich al enkele jaren uiten in hun tijdschrift „Criterium", zijn zich zeer bewust het eigenlijke dichtende Nederland te vertegenwoordigen. Zij sluiten aan bij hun voorgangers als Forum, Vrije Bladen en het Getij, die voortdurend uitgebazuind hebben, dat hún poëzie dé poëzie was, dat hun richting dé richting was en hun moraal dé moraal. Wij zullen in vervolgartikelen nader stilstaan bij deze verschijnselen en verschijningen.

Maar ook nú nog, wij schrijven 1 Juli 1942, de dag van den opmarsch in Sebastopol, meent deze kliek decadente zure jongelingen het recht te hebben het Nederlandsche publiek te verwarren en te beleedigen met hun bordeelinventaris en kliniek-literatuur. De „Horlepijp" van den heer Vestdijk kreunt als volgt:

Zoo dansen zij op iedre ree
de armen om elkanders nek.
De neger die danst met hen mee
zijn trui is ook blauw-wit gevlekt.
De kroeg als na een schrob corvee
lijkt wel een glad geboend parket
Geen stijve lord of dominee
maar meiden liggen hier in bed.

Als we verder bladeren lezen wij op blz. 61 van den heer van Hattum een zgn. „Hond's einde" en wij serveeren onzen lezers deze regels. Zij worden door den inleider gekenschetst als „aangrijpend van ruwe kameraadschap".

Zijn laatste avond speelde hij de stomme
schuw keek hij op als een geslagen hond,
'n stemming, die ik onverdraaglijk vond,
verbroken door zijn teistrend godverdomme.
Dan stond hij op om nimmer meer te keeren
zijn dood heeft eiglijk geen van ons verrast
Men vond hem met zijn witte poes vergast
Hij schreef: „Ik zal hem maar vrijwillig smeren."

Het geheele bundeltje is gekenmerkt door een brutale blage, een burgerlijk cynisme en een sentiment van „we hebben dan ook g.v.d. lak aan de heele wereld, god, liefde en strijd, volk, land, offeren, eerbaarheid, moed en poëzie. We hebben alles dóór en na ons komt de hèl."

Behoudens eenige hierin verdwaalde verzen, die getuigen van eerlijkheid en talent (ik noem hier bv. werk van N. E. M. Pareau en een enkel vers van Van Hoornik, „De trap") zijn deze zinlooze rijmsels een allertreurigst getuigenis van de decadentie, waarin een deel onzer poëtische literatuur is geraakt, dank zij den democratischen janboeltijd van vóór Mei 1940 en den jodeninvloed.

In dit bundeltje komt ook poëzie voor van den heer Gerrit Achterberg, de man, die eenige jaren geleden de dochter van zijn hospita verjaren geleden de dochter van zijn hospita vermoordde en sindsdien een langdurige gevangenschap ondergaat. Deze psychopaat wordt hier geïntroduceerd als volgt:

„Wij vinden bij hem de stille idyllische kunst van het expressionisme, hij zoekt een zacht en tegelijk structuurloos gebied tusschen leven en dood, een soort Nirwana, van waaruit de geheimen van beide gebieden moeiteloos worden ervaren" . . . . . !

Wij besparen u meer van deze gewichtigdoenerij, die in zonderling evenwicht is met den geheelen bundel, welke van zelfoverschatting stinkt. Destijds schreef deze Gerrit Achterberg het volgende gedicht (gepubliceerd in „Opwaartsche Wegen", tijdschrift der christelijke schrijvers, Sept. 1937).

DE DICHTER IS EEN KOE

Gras . . . . en voorbij het grazen
lig ik bij mijn vier pooten
mijn oogen te verbazen
omdat ik nu weer even groote
mond vol eet, zonder te loopen,
terwijl ik straks nog liep te eten,
ik ben het zeker weer vergeten
wat voor een dier ik ben — de slooten
dan kijk ik naar mijn kop, en denk:
kaatsen mijn beeld wanneer ik drink;
hoe komt die koe onderste boven?
Het hek waartegen ik mij schuur
wordt glad en vettig op den duur
Voor kikkers en voor kinderen ben ik schuw,
en zij voor mij: mijn tong is hen te ruw.
alleen de boer melkt mij zoo zalig,
dat ik niet eenmaal denk, wat is hij toch inhalig.

's Nachts in den mist, droom ik gansch onbewust
dat ik een kalfje ben, dat bij de moeder rust.

Men heeft mij vaak kwalijk genomen, dat ik zulke verzen destijds in de Nieuwe Gids persifleerde, maar ben ik zooveel minder „idyllisch" als ik deze mijne visie op een eend heb, geïnspireerd op de koe Achterberg:

DE DICHTER IS EEN EEND

Plas . . . . en terzij van 't water
sta ik op mijn twee spanen
achter mijn leegen snavel,
omdat ik nu weer haast tot tranen
toe gichelen moet — zonder te schudden.
Ik ben . . . . de indrukken van voren,
glad, langs mijn staart weg, weer verloren —
wat voor een eend ben ik! De bladen
spieglen mijn opgezwollen krop.
Dan kijk ik naar mijn buik en tob
hoe puilt mijn diep-binnenste naar buiten.
De vellen, waar 'k op sta geplant,
met vetten druk, zijn mors langzamerhand.
Te duiklen om mij zelve vind ik fijn
en wurmen ook — mijn vleugels zijn te klein.
Alleen wat moddren vind ik heerlijk.
Dat ik niet eenmaal weet: ik knoei toch eigenlijk deerlijk.
's Nachts in de veeren, ben ik, nog voldaan
hoe zoo'n gewicht nog op één pen kan staan.

Het is m.i. gewenscht, dat het publiek eens op de hoogte wordt gesteld van de ongehoorde decadentie en schunnigheid, waaronder ons volk en onze schooljeugd jaar in jaar uit werd bedolven. Want in bladen, tijdschriften en bloemlezingen en schooluitgaven werd en wordt nóg steeds dit soort poëzie beschermd en gepropageerd als zijnde dé poëzie van onze vaderlandsche dichters.

Is dit dan zoo?

Wij zullen in de volgende artikelen hierop nader antwoord geven en dan tevens wijzen op de verderfelijke rol, die de joden op dit terrein hebben gespeeld.

Wat deze „Stille Opmars" betreft, ook hierin is de decadente zwoele sfeer der joden te ontdekken. Zij hebben, te beginnen met Herman van den Berg, vanaf 1920 weten klaar te spelen, dat men de Nederlandsche poëzie, thans nog eens nakreunend in deze bloemlezing, evengoed van beneden naar boven als van het midden naar beide kanten uit kan lezen.

In alle gevallen blijft het werk dan zin-loos en onge-rijmd. Wie is het die bij het Departement toestemming heeft gegeven tot deze bijdrage ter verpesting van de Nederlandsche kultuur?

Veere, „de Veste", 1 Juli Martien Beversluis

De pantsers rollen...

(Van onzen medewerker buitenland)

EEN geschokte Churchill — een voorrecht, dat tot op heden slechts weinigen mochten aanschouwen. Want deze meest armzalige figuur, die ooit in Engelands geschiedenis aan het hoofd der regeering stond, deze man, die, zooals zijn landgenoot Bevin tijdens de jongste Lagerhuiszitting opmerkte, weliswaar alle debatten wint, doch tevens alle veldslagen verliest, trok zich tot nu toe van het vele bloed, dat hij noodeloos en nutteloos liet vloeien, al evenmin iets aan als van de vele rijkdommen, welke hij in waanzinnige verspilling voor altijd verkwistte. En wanneer wij vernemen, hoe deze man, die nog slechts enkele dagen geleden verklaarde „zijn eerlijkste rede van den geheelen oorlog" te zullen houden aan het slot daarvan, nadat hij toegegeven had, dat de Engelschen in Noord-Afrika de nederlaag geleden hadden in weerwil van een numerieke overmacht en een meerderheid van materiaal, nog meent te mogen zeggen, dat hij de situatie nog niet zoo donker inziet, dan geeft dit beeld, op dit oogenblik genomen, een scherper inzicht in het karakter van Winston Churchill, dan een uitvoerige biografie wellicht vermag.

Een geschokte Churchill was hij — volgens eigen verklaring — toen hij op het oogenblik, dat hij de werkkamer van president Roosevelt betrad, om daar, zooals hij bij zijn overhaast vertrek uit Engeland nog mededeelde, „de overwinning te bespreken", vernam, dat de sterke, door 25.000 soldaten verdedigde vesting Tobroek, in één stormloop door de mannen van veldmaarschalk Rommel was veroverd. Wat bewoog Roosevelt tot het brengen van zoo'n jobstijding bij den aanvang van een „overwinningsconferentie"? Was de groote heer van het Witte Huis zelf zoo uit het veld geslagen, dat hij niet meer in staat was zijn „compagnon" op een meer diplomatieke wijze in te lichten? Of was het de overrompelingsmethode van een slimmen politicus, die op zulk een wijze de besprekingen op een voor hem gunstige manier meende te kunnen inleiden? Het eene zoowel als het andere is mogelijk. De nederlaag van Engeland in zijn strijd tegen Duitschland beteekent ook de nederlaag van Amerika in zijn strijd tegen Japan. Het beteekent het einde van een imperialistischen droom, het begin van een economische en staatkundige revolutie, welke aan de „periode Roosevelt" een even onbarmhartig als definitief einde zal maken. Doch daarnaast moet er aan worden herinnerd, dat de belangen en daarmede de wenschen der beide partners, Churchill en Roosevelt, nog tijdens dezen strijd geenszins parallel loopen en de heeren, van welk een roerende eensgezindheid de perscommuniqué's ook mogen getuigen, bij iedere samenkomst in de eerste plaats op eigen voordeel bedacht blijven.

Dat deze vraag onbeantwoord blijft, behoeft ons anders niet teleur te stellen, want het feit — de val van Tobroek — blijft bestaan en de daaruit voortvloeiende verwarring in het kamp der Geallieerden zal, gezien de nieuwe nederlagen, die elkander met een verrassende snelheid opvolgden, eerder toe- dan afnemen. Zal generaal Auchinleck, die na het falen van Ritchie zelf de teugels in handen nam er te elfder ure nog in slagen veldmaarschalk Rommel een halt toe te roepen? Zal het Engeland gelukken met behulp van de troepen, die in allerijl vanuit Palestina en de overige deelen van het nabije Oosten ter verdediging van het bedreigde Nijlgebied worden aangevoerd den hartader van zijn wereldrijk te redden? En zal de bevolking van dit Oosten, en in de eerste plaats van Egypte zelf, op het oogenblik waarop het gedonder der kanonnen reeds in Alexandrië valt te hooren, blijven volharden in haar passiviteit of zal het deze wel buitengewoon gunstige gelegenheid, om het toch zoo gehate Britsche juk af te werpen, aangrijpen en gehoor geven aan den oproep, uitgegeven door de Asmogendheden, waarin de onafhankelijkheid van een waarlijk souverein Egypte onvoorwaardelijk gegarandeerd wordt? Vragen waarop de eerstvolgende weken het antwoord wel zullen geven.

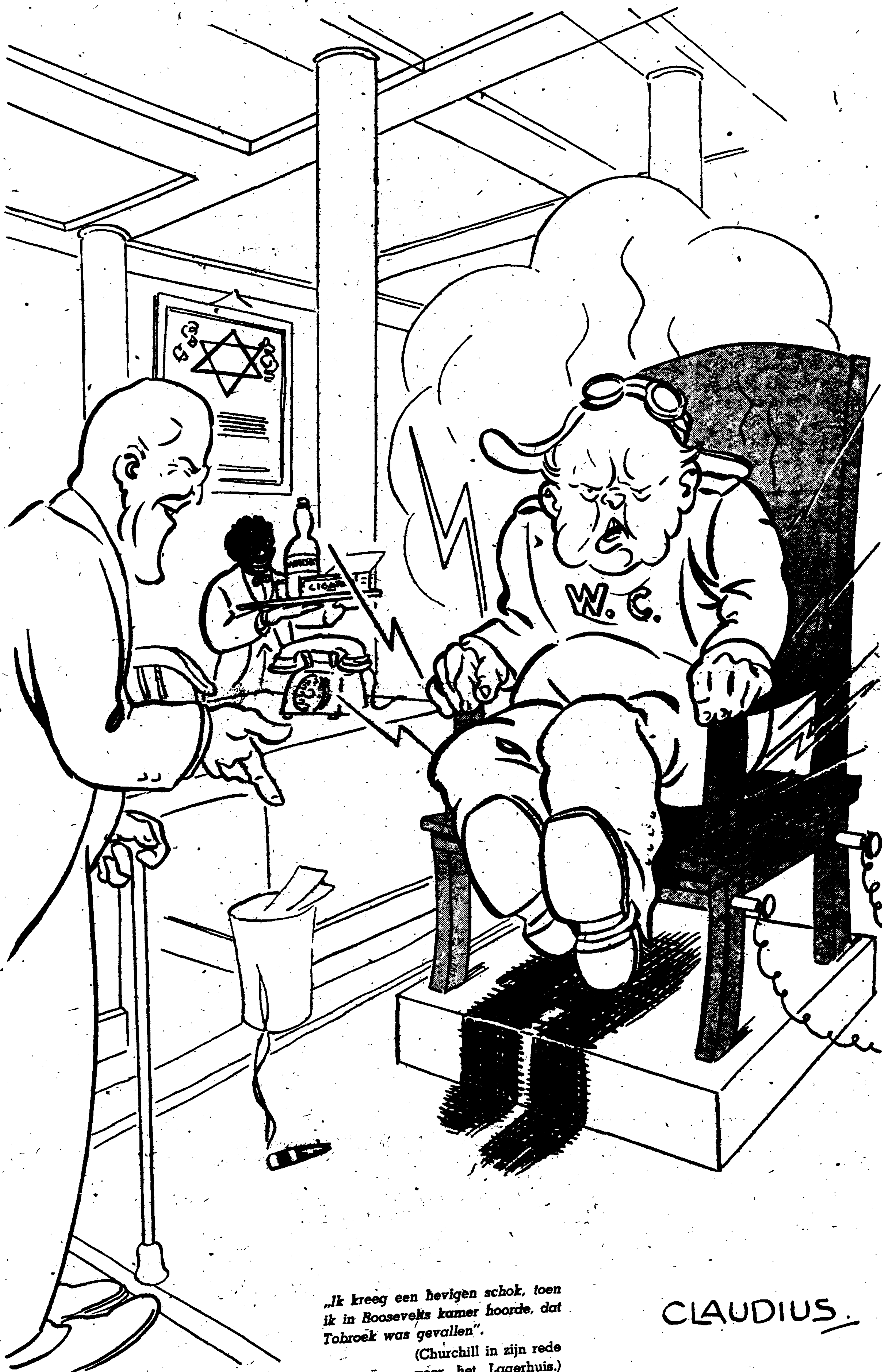
Sebastopol, de sterkste vesting ter wereld, het laatste bolwerk van eenige beteekenis, dat de Sovjet-Unie aan de Zwarte Zee nog gebleven was, viel na een zwaren strijd in de handen der Duitsch-Roemeensche troepen. Zal een poging gedaan worden de Russische vloot, welker aanwezigheid in deze wateren geen gewicht meer in de schaal kan werpen, via de Dardanellen naar de Middellandsche Zee te loodsen, alwaar zij een zoo hoog noodige versterking der zwaar gehavende Britsche eskaders zou kunnen vormen? Het is niet aan te nemen, dat de Turksche regeering, gebonden als zij is aan vele plechtige verklaringen, aan een dergelijken doortocht haar toestemming zal geven. Evenmin als Churchill, hoe aanlokkelijk deze vlootversterking hem ook zal schijnen, erop gebrand zal zijn, nogmaals zijn strategische talenten in deze zeestraat tot ontplooiing te brengen. Ook hij zal o.i. aan één Gallipoli toch wel genoeg hebben.....

Zonder de komst van het veelbesproken „tweede front" — stok achter het zoo langzamerhand al aardig uit zijn scharnieren hangende geallieerde deurtje — af te wachten, besloot de Duitsche legerleiding, voor het eerst nadat een onverwacht vroeg intredende winter tot een ontijdig afbreken genoopt had, tot een hervatting van de offensieve operaties aan het Oostelijk front. Velen waren reeds ongeduldig geworden; vroegen zich, thuis in den luien stoel over den atlas gebogen, af waarom niet reeds eerder begonnen was. De plaatsruimte laat een uitvoerig antwoord niet toe. Wij wijzen er echter op, dat de strijd hervat werd op 1 Juli, dat is slechts negen dagen later dan verleden jaar en dat het toen gelukte om, dwars door de Stalinlinie heenbrekend, vele honderden kilometers diep de Sovjet-Unie binnen te dringen en — zooals de tijd steeds duidelijker zal leeren — voor dit land op den duur absoluut onontbeerlijke gebieden te veroveren en toe te voegen aan het eigen productiepotentieel. Op den langen, alles verstarrenden winter, volgde een dooiperiode, welke op haar beurt iedere beweging welhaast onmogelijk maakte, omdat zij alle wegen in diepe modderpoelen herschiep. Pas daarna werd het klimatologisch mogelijk aan een hervatting van den strijd te denken en kon een begin gemaakt worden met het verzamelen van die reusachtige hoeveelheden van manschappen en materiaal, die voor een groot offensief noodig zijn. En dit alles moest langs verbindingswegen worden aangevoerd, welke op sommige punten zelfs meer dan 1000 kilometer langer zijn dan verleden jaar het geval was.

Het is nog niet mogelijk nadere mededeelingen te doen omtrent de doelstellingen en de resultaten van dit offensief. De eerste, traditioneel sobere berichten uit het hoofdkwartier van den Führer maakten melding van een gunstig verloop, waarbij, nadat het vijandelijke front tusschen Charkov en Koersk doorbroken was, de eerste afdeelingen de Don, een belangrijke verbindingsrivier, bij Rostov uitmondend in de Zwarte Zee, bereikt hadden. Wel willen wij, nu de Duitsche legers staan aan den vooravond van een strijd, welke in omvang en heftigheid wel niet zal onderdoen voor de gevechten, welke verleden jaar tot zulke glorieuze overwinningen leidden, erop wijzen, dat de Duitsche legerleiding er steeds op uit blijft haar doelen met een zoo gering mogelijk verlies aan menschen te bereiken. Uitgedrukt in vierkante kilometers bezet vijandelijk gebied zal hierdoor een enkele maal iets minder bereikt worden, dan aanvankelijk gehoopt werd. Maar aan den anderen kant — en dit is oneindig veel belangrijker, blijft het vertrouwen, dat de troep stelt in de hoogere bevelvoering, ongeschokt. De wetenschap, dat, indien er offers moeten worden gebracht, de noodzakelijkheid daarvan volkomen vaststaat, maakt het mogelijk dat de geest, die in den slag reeds zoovele malen zegevierde over een overmachtigen vijand, behouden blijft. Waaruit volgt, dat het moreel, ook wanneer, zooals b.v. verleden jaar bij Rostov het geval was, een reeds bezet terrein ontruimd moet worden, omdat het behoud daarvan onevenredig zware offers zou vergen, ongebroken blijft.

Na de geweldige reeks van successen, die Japan — dat immers binnen drie maanden zou worden verslagen? — op zijn A.B.C.D.-tegenstanders wist te behalen en waarbij het de D(utch East Indies) reeds uit het alphabet der tegenstanders wist te schrappen, wijdt het thans zijn voornaamste aandacht aan de eliminatie van de C(hina) en maakt ook daar belangrijke vorderingen, welke echter, omdat zij minder appeleeren aan ons voorstellingsvermogen, wellicht niet dien indruk op ons maken, dien zij feitelijk verdienen. De bezetting van eenige eilanden der Aleoetengroep, waardoor een belangrijke Amerikaansche aanvalsbasis waardeloos gemaakt werd en een directe bedreiging van het Amerikaansche continent ontstond, is ons een bewijs, dat Japan in geen enkel opzicht het initiatief aan zijn tegenstanders heeft overgegeven. Met ijzeren energie werkt het aan den wederopbouw der veroverde gebieden. Hun producten zullen in stijgende mate Japan ten goede komen. En een simpel berichtje, dat meldt hoe wegens gebrek aan rubber alle autowedstrijden in de Ver. Staten zijn verboden, werpt een blik op de zorgen, waardoor, reeds na zoo'n korten tijd, de Amerikaansche autoriteiten worden gekweld.

„Een chèque van honderdduizend dollar" schreef onlangs een Amerikaansch blad, „is niet in staat een pantserwagen tegen te houden." Zoo zullen de oorlogsuitgaven van dit land, waardoor de openbare schulden der U. S. A. in het komende jaar tot 130 milliard dollar zullen stijgen, wel een steeds groeiende economisch ontreddering veroorzaken, de panacee tegen de verliezen, welke Japan en de Duitsche duikbooten veroorzaken, bevatten zij niet. Het geld moge dan in de kapitalistische wereld een toovermiddel zijn geweest, ons nationaal-socialisme plaatst daar de nuchtere daad van den arbeid tegenover. De uitslag zal niet twijfelachtig zijn...... de pantsers rollen!

„Ik kreeg een hevigen schok, toen ik in Roosevelts kamer hoorde, dat Tobroek was gevallen".
(Churchill in zijn rede voor het Lagerhuis.)

NIEUWS UIT LONDON.

„Is het tweede front al klaar?"

vroeg p. g. Maisky

Doch de portier antwoordde:

„Hou je gemak, ouwe jood; je hebt het zoojuist gezien!"

Toen deed Maisky en officieelen stap

(Door Diplomaticus zèlf)

LONDON, gisteravond laat. — Groote opschudding is in Downing Street verwekt door het bezoek, dat p.g. Maisky, de ambassadeur van het Heilige Vadertje te Moskou bij Zijne Majesteit den koning aller terugtrekkende Britten, aan den prime-minister heeft gebracht. P.g. Maisky reed op nr. 10 voor in een prachtigen luxen wagen, dien hij van de Britsche arbeiders heeft cadeau gekregen, omdat zij hem allen zoo zeer mogen. Tóen hij was uitgestapt, deed hij eigenhandig het portier dicht, hoewel hij witte handschoenen droeg. Deze democratische daad verwekte groote ontroering onder het publiek, dat zooiets kennelijk niet verwacht had en spontaan werden enkele psalmen gezongen, gevolgd door het volkslied. Het volk riep: „Leve Engeland! Leve de koning! Leve de vrijheid! Leve de godsdienst!" en wat dies meer zij. Maisky hoorde alles ontbloot aan en stamelde eenige woorden van tevredenheid. Daarna begaf hij zich onder de massa. Eerst hier kon men zien, welk een populariteit hij heeft. Men vereerde hem op milde wijze met de toch al zoo schaarsche levensmiddelen, in het bijzonder met tomaten en halfzachte eitjes. Hierna veegde de politie de straat schoon en kon de ambassadeur naar binnen gaan.

Wij meenen met stelligheid te weten, dat p.g. Maisky, nadat hij een beetje was opgeknapt, aan den portier vroeg: „Hoe staat het met jullie tweede front?" De portier van Downingstreet nr. 10 zou hierop naar het schijn met welhaast vaststaande zekerheid hebben geantwoord: „Daar wordt aan gewerkt, ouwe jood; je hebt het zooeven gezien." Deze Russische wijze van toesprekén trof Maisky zeer. Terstond deed hij daarom een officieelen stap bij den eersten minister van The British Ruin, waarvan de resultaten thans te Moskou met belangstelling worden afgewacht.

Hoofdredacteur: Gerrit Stroopop, Leuterkerke; plaatsvervanger van den hoofdredacteur: Eli Krantenman; adviseerend hoofdredacteur: Sam Onderwijzer; secretaris van den hoofdredacteur: Maup Pennevoerder; adjudant van den hoofdredacteur: Julius Korporaal; chef van dienst: Harry Ossedrijver; eerste redacteur buitenland: Jozeph Lopes de Vitos; tweede redacteur buitenland: Moos van Praag; eerste redacteur binnenland: Lou Waterman; tweede redacteur binnenland: Piet Jansen; eerste redacteur kunst: Sal Voorzanger; tweede redacteur kunst: Moritz Ballegooier; eerste redacteur financiën: Aron Goudeketting tweede redacteur financiën: Marcus Schijvendraaier; eerste redacteur geestelijk leven: Rabbi Mozes Hangjas; tweede redacteur geestelijk leven: Ds. K. W. A. K. Zalvertroost; eerste redacteur sport: Izaak Wegloop; tweede redacteur sport: David Knokker; eerste redacteur agrarisch leven: Benjamin Uienkruier; tweede redacteur agrarisch leven: Levie Augurkiesman; eerste redactrice vrouwenrubriek: Sara Soep; tweede redactrice vrouwenrubriek: Rache Vetklep; eerste redacteur ontspanningsrubriek: Ies Azijnman; tweede redacteur ontspanningsrubriek: Nathan Poepjes; fotoredacteur: Jacob Blitz.

UIT DE SOCIETY

OP TOURNEE

Naar wij van nogal betrouwbare zijde vernemen zal de bekende Amsterdamsche opsteller Jantje Daas binnenkort op tournée gaan met een serie lezingen, getiteld: „Hoe mijn doodsklok tot een dááď werd."

Op verzoek van ouders deelen wij mede, dat men zijn kinderen gerust naar deze praatjes toe kan sturen. De heer Daas (de bekende Amsterdamsche opsteller) is een aangenaam kozeur, waaraan uw kinderen veel plezier zullen beleven. Het belooft dan ook een adellijke en welvoeglijke middag te worden. Vermelden wij nog, dat de doodsklok van den heer Daas (zie boven) persoonlijk zal optreden, hetgeen ongetwijfeld aan de stemming ten goede zal komen. De eerste lezing is vastgesteld op 12 Dooimaand in de groote zaal van „'t Vergulde Joodje" te Jeneveroord.

AGRARICA

Van geheel andere, maar ook nogal betrouwbare zijde bereikte ons het per spreekdraad medegedeelde bericht, dat de nòg bekender Utrechtsche **hoofd**opsteller Cornelis de Zwarte (sold.) binnenkort een aanvang zal maken met zijn reeds lang beraamde bedevaarten naar een zekere mestvaalt. Vóóraf zal de heer De Zwarte (sold.) eveneens een propagandatournée houden, speciaal bestemd voor de agrarische bevolking, waarin hij zal spreken over het thema: „De Dietsche mestproductie — wat wij eischen." D. V. zal de heer W. Stiefelmacher (Zw. Fr.) den bekenden hoofdopsteller op zijn tournée vergezellen.

De lezing zal worden opgeluisterd met toepasselijke muziek, terwijl af en toe zal worden gecollecteerd voor een of ander doel. De heer De Zwarte (sold.) zal voor versnaperingen uit den ditogekleurden handel zorgdragen. Al met al kan het nog wat worden.

HET MEEST GEPREZEN GROOTBLAD
Uitgever: A. B. C. KOLDERT; Hoofdredact...

Een zwarte geschiedenis

Onze Amsterdamsche correspondent telefoonde ons in allen ernst:

Naar wij vernemen, moet het gerucht als zou op 29 Juni j.l., des namiddags om 13.30 uur, op den Middenweg te Amsterdam een luxe auto zijn aangehouden waarvan de inhoud volkomen zwart was, te weten een zgn. soldaat en aardappelen, als absoluut betrouwbaar beschouwd worden. De aardappelen waren bestemd voor een superieur van den chauffeur, van dezelfde kleur, die **principieel** niet op der bon koopt, waarover men iedere week in zeker zwart blad kan lezen, zoo dat hier van een zeer noodlottigen samenloop van omstandigheden gesproken kan worden. De lezer bedenke echter, dat 29 Juni een glorierijke dag in de geschiedenis van ons volk is, aangezien een onzer nog levende nationale helden dan verjaart, hetgeen wellicht als verontschuldiging kan worden aangemerkt. Ofschoon deze dag totnutoe met witte anjers gevierd werd, zijn zwarte aardappelen ook zeer decoratief op den feestdisch. Vermelden wij nog, dat de redactie van „De Telefoon" gemachtigd was dit bericht tegen ... ken, waarvan wij echter geen ... wilden maken, omdat de waarheid ons boven alles lief is.

In aansluiting op het bovenstaande vernemen wij nog, dat het besluit ... sloten moet worden geacht, dat deze gebeurtenis in de rubriek „Zoo ... ook!" van reeds meer genoemd ... blad zal worden behandeld.

Uit het dagboek van David Cohen

8)

Ook ik had een glimp van mijn beloofde land opgevangen. Die eerste honderd gulden waren voor mij als een doortocht door de Roode Zee. Maar eenmaal aan dien overkant werden ze mij afhandig gemaakt en was ik nog verder van huis dan eerst. (Ik vrees, dat mijn beeldspraak niet heelemaal klopt, maar toentertijd voelde ik het inderdaad zoo.) Mijn droefgeestige gedachtengang werd plotseling verstoord, doordat vlak voor mijn voeten een man neerviel.

Mijn zenuwen waren toch al in de war door de gebeurtenissen van dezen nacht, zoodat ik met een gil achteruit sprong. Vlak voor mij lag een man van middelbaren leeftijd in witte bakkerskleeren. Van nature heb ik een afschuw van doode en flauwgevallen menschen. Ook bloed kan ik niet zien zonder onpasselijk te worden. Ik voelde, dat ik krijtwit werd. Ik moest mij aan den muur vast houden, om niet te vallen.

Nu ik dit weer beschrijf, valt mij opeens in, waarom wij joden geen eigen vaderland hebben. Die zwakheid van geen bloed te kunnen zien is een typische eigenschap van ons volk. Wij zijn daarom ook geen goede soldaten. Zoo komt het, dat ons land voortdurend door andere volkeren wordt veroverd en bezet en wij eruit gegooid worden.

Maar laat ik niet verder afdwalen. Terwijl ik zoo tegen den muur stond en mijn oogen ondanks mijn afschuw toch niet van den man af kon houden, kwam er een vrouw uit het huis hollen en knielde jammerend naast den man neer.

„Och Hendrik, Hendrik, wat is er toch met je gebeurd?"

Meer menschen kwamen er omheen staan. Ook een politieagent kwam met gewichtige stappen nader.

„Wat is hier aan de hand?"

Een koor van stemmen trachtte het hem uit te leggen. Maar een juffrouw riep boven alles uit:

„Ik zag het gebeuren, agent! Bakker Deegman stond in de deur, zooals hij iederen morgen na het bakken doet en opeens valt hij neer, bijna vlak op dien jongen daar!"

Aller oogen richtten zich nu op „dien jongen daar". Nu er meer menschen waren, kreeg ik meer moed. Ik had wel eens iets gehoord van getuigengeld. Misschien kon ik uit dit voorval een bescheiden sommetje slaan om weer een aanvangskapitaaltje te hebben. Ik maakte mij los van den muur los en ging naar het midden van de groep.

„Zoo is het, agent! Ik liep gewoon hier te wandelen en plotseling viel die man vlak voor mijn voeten neer."

Het slachtoffer loosde nu een diepe zucht en ontwaakte uit zijn bezwijming. Aller aandacht keerde zich nu weer naar den man. Geholpen door zijn buren kwam hij langzamerhand overeind en wankelde zijn winkel binnen. De agent gaf mij een teeken om mee naar binnen te gaan. De andere nieuwsgierigen sloot hij onbarmhartig buiten. De bakker was nog wel een beetje duizelig, maar scheen anders toch heelemaal weer in orde.

„Heeft u er wel eens meer last van?" vroeg de agent.

„Nog nooit," antwoordde de vrouw voor hem. „Maar hij heeft van nacht drie uur voor den oven gestaan. Misschien werd hij bevangen door de frissche ochtendlucht."

Toen alles dus heel goed afgeloopen bleek, maakte de agent rechtsomkeer en verdween uit den winkel. Dat viel me wel wat tegen. Er scheen van getuigengeld niets te komen. Mismoedig wilde ik ook weg gaan, toen de bakkersvrouw mij terugriep.

„Wacht eens ventje. Ik moet je nog bedanken, dat je geprobeerd hebt mijn man op te vangen."

In de opwinding had het goede mensch waarschijnlijk de buurvrouw verkeerd verstaan. Maar ik vond het zoo goed en zei niets om het misverstand uit den weg te ruimen. Misschien schoot er dus toch nog een fooitje over.

„Hoe heet je, jongen?"

Ik noemde mijn naam.

„Waar woon je?"

Hier bleef ik het antwoord schuldig, terwijl ik zoo zielig mogelijk trachtte te kijken.

„Nou! Zeg eens op: waar woon je?"

„Och mevrouw", zei ik met zachte, beschaafde stem, „ik sta alleen op de wereld."

De goede vrouw keek mij met moederlijke oogen vol liefde aan.

„Wacht hier maar even, ventje! Ik zal eerst mijn man naar boven brengen."

Na een minuut of tien kwam zij terug en nam mij mee naar de huiskamer. Daar moest ik mijn levensgeschiedenis vertellen.

lefoon

...BLAD, waarin opgenomen „DE SLAAPMUTS"
...GERRIT STROOPOP, Leuterkerke (N.-H.)

Ons fotohoekje

Hieronder ziet u mr. Mozes Gaarkeuken, de bekende volksgenoot, die een vervoermiddel heeft uitgevonden, dat geen openbáár vervoermiddel is, omdat hij er privé op zit. De heer J. Goedbloed heeft zich, op grond van zijn christelijke levensopvatting, bereid verklaard het voornaamste bestanddeel van dit voertuig te vormen. Moge het in breeden kring onder onze Christelijke en Israëlitische volksgenooten ingang vinden.

NATHAN POEPJES
(Tweede redacteur Amusement)

(Foto De Telefoon — Jacob Blitz)

Spreekt u reeds Dietsch?

Laat u niets Dietsch maken, maar doe het zelf!

Het is der redactie van „De Telefoon" een onuitsprekelijk genoegen u hierbij een „Dietsche taalkursus" te mogen aankondigen, die met onregelmatige tusschenpoozen in ons blad zal verschijnen. Een keur van kloosterlingen heeft haar medewerking toegezegd, zoodat voor de degelijkheid der te behandelen onderwerpen kan worden ingstaan. Mochten er echter tòch lezers zijn, die iets òndegelijks wenschen, dan valt daarover altijd nog te praten. Naar buiten toe blijven wij evenwel beslist adellijk en welvoeglijk.

Hier volgt de eerste lijst van woorden, die ieder moet kennen, zoo hij in de Dietsche politiek iets wil beteekenen:

Rome	**middelpunt van de wereld.**
jezuïet	**menschlievend persoon; door-en-door geloovig, gezond, maar niet arm; wegbereider van Dietschland.**
nationaalsocialist	**verfoeielijk wezen; bron van ketterij en heidendom.**
Nationaal-Socialist	**daar zit wat in; kan nuttig zijn, vooral als hij niet te scherpzinnig is.**
zwarte handel	**handel voor allen die zwart zijn naar innerlijk en uiterlijk; geeft nieuwe krachten voor de strijd.**

Nagekomen nieuwtjes

Arcadisch Lusttafreel

(Per kletsbuis)

MAASTRICHT, 3 Mei j.l. — In Maastricht heeft zich heden een buitengewoon aardig tafreel afgespeeld, dat een ieder, die er getuige van was, diep getroffen heeft en dat nog lang in veler herinnering zal voortleven.

Een stralend Oranjezonnetje bescheen de oude stad van St. Servatius, toen de heeren Van 't H., R., P., D. en K. zich, in gezelschap van een hoeveelheid belangrijk minder belangrijke goden, na vermoeiende ambtsbezigheden, die ruim een uur in beslag genomen hadden, naar hun hotel begaven. Hoe blonken hun gouden sterren! Welk een vreugdevolle aanblik bood het geheel! Onwillekeurig kwam het gezelschap in een vroolijke Bloeimaandstemming en het was dus geen wonder, dat besloten werd het gemeenschappelijk samenzijn te vieren met een glaasje champagne. Immers, de strijd om de straat en tegen den zwarten handel vergt het uiterste van de krachten eens mans en een ieder heeft aanspraak op rust op z'n tijd. Maar ja — het eene glas haalt het andere uit, en hoe gaat het? De stemming steeg ten top en weldra schalden vroolijke liederen op. Zoo nu en dan werd er eens iemand op straat gekegeld, tot groot vermaak van het volk, dat zoodoende een werkzaam aandeel in de vreugde had. Een echt volkschvermaak dus!

Zóó hecht werd tenslotte de kameraadschap, dat toen de heer K. zich weer naar zijn arcaden wilde begeven, hij in een donker kamertje met behulp van donkere lederen beenbekleedselen werd overgehaald nog wat te blijven. Hij maakt het nu weer redelijk wel.

Dit prachtige voorbeeld van kameraadschap heeft een diepen indruk achtergelaten, zoodat tenslotte allen gesterkt huiswaarts konden keeren.

Telegrammen van de fronten

MOSKOU (Tass) 8 Juli. — Naar men in politieke kringen te Londen gelooft, hebben de Duitschers munt geslagen uit het feit, dat de Britten zich in Noord-Afrika tot nieuwe formaties verzamelen om den vijand geweldige slagen toe te brengen. Men doet het nu in Duitschland voorkomen, alsof hier sprake is van een overwinning van de As, zoo zeide de speaker van het Lagerhuis, maar dat is slechts schijn. Wie in werkelijkheid wint, is duidelijk in het Lagerhuis gebleken!

NEW YORK (Ass. Press) 8 Juli. — Wij vernemen uit Port Saïd, via Londen, dat de Duitsche en Italiaansche troepen in Noord-Afrika veel hinder ondervinden van de zandstormen, die over ca. 5 dagen zullen losbarsten. Zij hebben een uiterst deprimeerenden invloed op de soldaten, zoo voegt men te Londen hier aan toe. Het gevoel, dat de strijd over 5 dagen afgeloopen kan zijn, verlamt de operaties zwaar.

LONDEN (Reuter) 9 Juli. — Uit Moskou wordt vernomen, dat de Duitschers aan het Oostelijk front zwaar gebukt gaan onder de nederlagen van Noord-Afrika. Speciaal generaal Rommel staat in een zeer slechten reuk. De opmarsch der Russen ter bescherming van den Kaukasus maakt dan ook goede vorderingen. De Duitschers slagen er niet in dezen opmarsch tot staan te brengen, nòch hun eigen.

Gij kent toch uwen volkschen [plicht?
Maakt Israël het leven licht!
Dorus Clingelbos

Ik fantaseerde een aandoenlijk verhaal van een jongen, wiens ouders gestorven waren en die nu alleen zijn weg door de wereld moest vinden. Ik vertelde erbij, dat ik twee jaar bij een bakker in de leer was geweest.

Toen ik uitverteld had, sloeg zij de handen in elkaar.

„Maar jongen, dat komt goed uit! We hebben juist een bakkersknechtje noodig. Zou je niet bij ons willen blijven? Je kan hier slapen en eten en iedere week krijg je wat in je spaarpot!"

Hier bood zich weer een kans. Al bleef ik maar een paar weken, dan zou ik tenminste weer een stamkapitaaltje bij elkaar krijgen. Het werk in de bakkerij stond mij niet erg aan. Daarom was ik juist van huis weggeloopen. Maar voor den eersten tijd zou ik onderdak en loon hebben.

Ik stamelde dus met ontroerde stem, dat het aanbod mij buitengewoon beviel en dat ik het met groote dankbaarheid aanvaarde. Maar zooals gezegd: het werden drie volle jaren, dat ik bij het echtpaar Deegman bleef. De arbeid stond mij gruwelijk tegen, maar ik had zoo'n mooie gelegenheid om een aardig sommetje bij elkaar te rapen, dat ik toch maar bleef.

In het holst van den nacht moest ik opstaan om de ovens aan te steken. Mijn baas kneedde het deeg en ik moest het afwegen. Samen schoven wij het in den oven.

Daarna moest ik met een handkar het brood rondbrengen. De eerste weken rekende ik stipt af, zoodat ik het vertrouwen van den bakker en zijn vrouw won. Iedere week kreeg ik een daalder. Het was niet veel voor mij, die gewend was om per dag soms vijf tot zes gulden te verdienen.

Maar op den duur kreeg ik aardig wat bijverdiensten. Zooals gezegd was onze winkel een echte volkszaak; had bijna uitsluitend klanten, die op het boekje kochten en één in de week afrekenden. In den zomer, als de mannen volop werk hadden, kochten zij maar raak en besteedden het geheele weekloon aan lekker eten en drinken. Maar de misere begon in den winter, als de mannen werkloos werden. Mijn baas had strikte opdracht gegeven om iedere week het geld af te dragen. Als de klanten niet konden betalen, mocht ik ook geen brood meer leveren.

Het eerste jaar hield ik mij stipt aan die opdracht. Er speelden zich dien winter wel hartroerende scènes af. Sommige moeders boden mij aan om in den zomer het brood een paar centen duurder te betalen, als zij het nu maar op de pof konden krijgen. Ik weigerde. Het mocht nu eenmaal niet van den baas. Maar toen rijpte in mij een geniaal plan, dat ik het volgend jaar tot uitvoering wilde brengen en dat mij heel veel winst zou opleveren. Maar dan moest ik eerst zorgen, dat ik te beschikken kreeg over een flinke som geld.

Dien winter kreeg ik heel wat verwenschingen te hooren. Maar ik bleef altijd netjes en verwees de klanten naar den patroon. De meeste menschen vielen in handen van woekeraars. Daarop baseerde ik juist mijn plan. De verdiensten van de woekeraars wilde ik zelf in mijn zak steken. Ik troostte de menschen dus dat ik hen den volgenden winter wel zou helpen.

Ik ging nu aan t' uitdenken, hoe ik een groote som geld in handen zou kunnen krijgen. Het geluk diende mij. Op een morgen, toen ik ongeveer acht maanden bij mijn patroon woonde, kreeg deze weer een flauwte. De dokter verklaarde, dat hij 's morgens niet meer zoo vroeg op mocht staan.

Ik had in dien tusschentijd volledig het vertrouwen van den bakker en zijn vrouw gewonnen. Ook had ik mij tamelijk goed ingewerkt in de bakkerij.

Op een avond zei de bakkersvrouw:

„David, zou jij het werk in de bakkerij alleen aankunnen? We zouden dan eventueel een anderen loopjongen kunnen nemen."

Nu had ik allang gemerkt, dat het echtpaar Deegman tamelijk op de centen was, op het gierige af. Wat aanvankelijk een weldaad van hen scheen door mij in huis op te nemen, was in werkelijkheid de meest geslepen berekening geweest. Op die manier hadden zij het loon van een volwaardigen knecht uitgespaard.

Het aanbod wat zij me nu deden, viel buitengewoon in mijn smaak. Tenminste, wat het eerste deel betrof. Dat zij er een anderen loopjongen bij zouden nemen, beviel mij heelemaal niet. Maar ik wist bijna zeker, dat zij verwachtten, dat ik zou protesteeren en uitroepen zou, dat ik het werk best heelemaal alleen af kon.

Ik antwoordde dus edelmoedig:

„U hoeft heusch geen anderen loopjongen aan te nemen. Ik kan best zelf het brood blijven rondbrengen. Wat het andere betreft: ik geloof wel, dat ik het werk in de bakkerij alleen afkan."

(Wordt vervolgd)

Mr Ds J. F. Dijkstra:

Godsdienst is het fundament van volksbestaan

Is dit opschrift, ook onder hen, die aan godsdienst hooge waarde toekennen, niet te algemeen geformuleerd? Geduld! Elk opschrift boven eenig penneproduct heeft uiteenzetting noodig. Wilt ge maar dadelijk als eerste bepaling van dat naar uw smaak niet gelukkig uitgevallen opschrift de volgende zinsnede in u opnemen? „Die Partei als solche vertritt den Standpunkt eines positiven Christentums, ohne sich konfessionell an ein bestimmtes Bekenntnis zu binden", § 24 van het program van het Duitsche nationaal-socialisme. Voeg hieraan in één adem maar toe, als vloeiende uit eenzelfde bron, de formuleering van den eersten grondslag der N.S.B.: het Godsvertrouwen.

Nu ben ik niet bezig aan een theologisch tractaat; ook niet aan een andersoortig strijdschrift, al ligt de strijd mij wel en al zie ik aan den gezichtseinder wel kleine vechtersbaasjes opduiken, die heel spoedig voor mijn musket zullen komen. Ware ik wèl in 't harnas reeds gestoken, ik zou betoogen, dat het droevig gesteld moet zijn met bedoeld godsvertrouwen, bijaldien het positieve Christendom ontbreekt.

Welaan, ik raak op dreef; ja, ik ga reeds om het harnas roepen! Maar neen, eerst het gevechtsveld wat geordend; dat fundament nader geïnspecteerd. En daarna los op die aardmannetjes, nu ze den euvelen moed hadden, lawaaierig mijn schootsveld te kruisen.

Het altaar draagt het volk. Dit staat boven dit stuk. Let erop, dat ik hier geen nauwsluitend betoog lever en ge moogt dus niet verbaasd zijn, als ik hier nu pardoesweg met Japan kom aanzetten en dan ten behoeve van dat nog niet aan de orde zijnde betoog, doch dat ik u bij wijze van lokaas alvast voorhoud in het volgend aanloopje.

Godsdienst, algemeen gesproken (en wat zou àlgemeener zijn, dan juist godsdienst) is geworteld in ieder volk naar zijn aard. Atheïsme, of dat mislukt surrogaat, dat met dat woord te pronk loopt, gelijk een galeiboef met z'n gestreept pak, maakt een volk dus los van zijn grondslag. Elke andere verbastering of verwatering van het positieve in volkschen godsdienst zal evenzeer dien grondslag schaden.

Warempel, ik ben al fiksch aan het betoogen! Maar nu behoort ge eerlijk te zijn en niet geniepig mij in de schoenen trachten te schuiven, dat ik alle volksche uitingen van godsdienst op één lijn stel. Ge moogt me vooralsnog niets leelijkers toedichten, dan dat ik b.v. een eerlijken Shintoïst uit Japan stukken hooger schat, dan een misbakken christen, tapte melk verdund met een sloot vol water; een geestelijke teringlijder met een vroom blosje! En gij, eerlijke mandoer Ona, destijds blikken hadji onder mijn Javaansche koelies op Sumatra, toen nog: ONS Sumatra, waart mij heel wat dierbaarder, dan bosjes predikanten, die Zondag op Zondag het zoogenaamd evangelie van den sluiphaat prediken en ons misleid Christenvolk van de kook brengen! Voor Ona zie ik den Hemel open; voor deze volksverraders een kamp achter prikkeldraad!

Naar aanleiding van het artikel „Christelijk Nationaalsocialisme of Nationaalsocialistisch Christendom - zonderlinge actie van Baron van Lynden van Horstwaerde" ontvingen wij tal van instemmende brieven en één afkeurend schrijven. Wij vonden Mr Ds J. F. Dijkstra te Groningen bereid als vervolg op ons artikel, in een serie opstellen zijn meening te geven over het probleem volk en godsdienst en wat daaruit in Nederland naar zijn meening moet groeien. Wij zouden het op prijs stellen, indien lezers, die niet het positief-christelijke standpunt van Ds. Dijkstra deelen, ons hùn opvattingen omtrent dit onderwerp kenbaar wilden maken. Wij hopen na afloop van deze serie daar dan nog op terug te komen.

Daar hebt ge nu dan dat bovengenoemd Japan, als commentator van het opschrift. Ik verkeerde eenige weken onder het volk van dit Rijk van de Rijzende Zon. Ik leerde eenigszins den geest van dat volk verstaan, dank zij inzonderheid de gesprekken, die ik voerde met Dr. Baron S. Uriu, admiraal in des Tenno's vloot. Deze man, een in Amerika gegradueerde, was een geloovige Shintoïst van ouden stempel en hij behoorde tot de Samoerai's. Het was deze door en door eenvoudige en eerlijke Japanner, die mij een blik deed slaan in het weze van het aloude volksgeloof van Japan, grondslag van volksbestaan, kweekschool van volksdeugden, oefenplaats tevens, waar soldaten worden gevormd tot Spartaansche helden, die thans werelddeelen doen sidderen. Week dat volk los van zijn godsdienst, zijn fundament en ge doet heel Japan vallen!

Sla nu den blik achterwaarts, naar de wieg van ons zelfstandig volksbestaan en vestig het oog op den worsteltijd om dat bestaan tegen — neen, niet tegen Duitschland, want dàt land belaagde ons nimmer — doch tegen Spanje, Frankrijk en... Engeland! Wie waren toen hier de strijdbare helden in de voorste gelederen? Waren het niet de stoere Geuzen, de onverzettelijke Calvinisten? Die mannen waren ruwe knapen dikwijls, doch deden zich niet anders voor, waren kaerels van stavast! Zij praalden niet met kruisjes, noch noemden zich „ORDE VAN GETUIGEN VAN CHRISTUS", doch zij WAREN op hun wijze volgelingen van Christus en toonden, geïnspireerd te zijn door hun positief geloof, waarvoor zij streden en wisten te sterven! Meteen schiepen zij een kultuur, die scholen vormde en musea hielp aan een schat van meesterwerken der Kunst!

In trouwe, de positieve godsdienst geeft zegen, geeft rotsvaste fundeering aan het volksbestaan, voegt gouden eeuwen toe aan 's Lands Historie!

Ik zette Japanners naast Nederlanders. Toch nivelleer ik allerminst, alleen: ik ga God en Zijn openbaringen aan de volkeren, als voor mijn begrip te hoog, eerbiedig opzij. Dergelijke houding past ieder, die het beginsel van vrijheid van geweten en godsdienst voorstaat, want dan alleen wordt onderlinge verkettering en verbittering voorkomen. Geenszins echter beteekent dit beginselloosheid en allerlei vroomdoend gebroddel en een verfoeielijk negativisme en halfslachtigheid, voor menschen uit één stuk een gruwel! Kunt ge u Adolf Hitler voorstellen, in één gareel loopend met Adolf Harnack? De eerste Adolf uit het meest soliede graniet gehouwen, forsch uit één stuk, van geen accoordjes en geschipperij gediend, wars van geiten-kool-geknoei, noch op politiek gebied, noch ook op dat van den godsdienst. Die andere Adolf, bij de laatste eeuwwisseling op een met klatergoud behangen ros als een vrome Sinterklaas gezeten, propageerde een Christendom zonder Christus, van wien hij den mond overvol had. De Augsburgsche Confessie? Aanhouden, aanhouden, doch schrap uit het Apostolicum de Heilsfeiten! Rechtzinnig, Vrijzinnig? Weet gij het verschil? zoo vroeg onlangs een geestverwant van Adolf Harnack, die zich tegelijkertijd vurig aanhanger van Adolf Hitler heet, doch daarmede dezen beleedigt! Ziet ge nu wel, dat ik geen betoog u voorzet, wanneer ik zoo omgoochel met granietblokken en vlierpitballetjes? Neen, neen, dat moet anders worden, maar wat doen me die aarddwergen ook aldoor voor het vizier van m'n musket te scharrelen!?

Het beste zal zijn, radicale onschooning te houden onder de Liliputters, zoodat ze Mannetjesputters niet meer voor de voeten loopen, en dat ik u voor ditmaal groet.

Groningen, 6 Juli 1942.

Een witte jood
VOOR DE KLAS

„Klinkie vernaggelen ze toch niet".

NOG steeds staan er „jeugdvoorlichters" voor de klas, die van hun bevoorrechte positie in dezen tijd misbruik maken om kinderen, die van huis uit toch al verre worden gehouden van alles wat naar nieuwe orde zweemt, op te hitsen tegen het nationaal-socialisme en het huidige gezag in dit land. Een der ergsten onder hen is de anonieme brochureschrijver Dr. P. Klinkenberg, Rijnstraat 225 en geschiedenisleeraar aan de 4e driejarige H.B.S. in de P. L. Takstraat te Amsterdam (directeur Dr. D. M. E. Habbema). Deze verstokte jeugdbederver is er reeds herhaalde malen voor gewaarschuwd zijn ongure praktijken niet voort te zetten, maar niets kan hem weerhouden aan de hand van het vak, dat hij doceert, zijn geestelijke vuilspuiterijen voor de klas te loozen. Het zou te veel plaatsruimte innemen, wanneer wij al de opmerkingen, die de heer Klinkenberg sedert Mei 1940 heeft gelanceerd, hier zouden herhalen. Wij volstaan slechts met te vermelden, dat hij een onverpoosde propaganda heeft gemaakt voor democratie en jodendom en voor het land der vrijheid Amerika, dat hij lange verhalen heeft afgestoken over den „dictator van Europa" („het kan nooit goed gaan, want ze moeten steeds meer overwinningen behalen om het volk rustig te houden"), dat hij voor de klas nationaalsocialistische strooibiljetten kritiseerde („ze vertellen altijd maar de halve waarheid, maar jullie moeten leeren tusschen de regels door te lezen"), dat hij bij voorkeur joodsche woorden en uitdrukkingen gebruikte, dat hij de jodenjongens in zijn klas, toen zij nog op school waren, liet vertellen van hun „godsdienstige gebruiken", hen de jiddische gebeden liet opzeggen en uitlegde hoe „het Nederlandsche leven den gezegenden invloed van het jodendom heeft ondergaan"; dat hij de leerlingen een dictaat gaf over het joodsche Paaschfeest, het loofhuttenfeest en de tien joodsche geboden, dat hij bij een repetitie o.a. den leerlingen opgaf een vergelijking te trekken tusschen het joodsche en het christelijke Paaschfeest en dat hij een jeugdstormer, die deze vraag niet wenschte te beantwoorden, onvoldoende gaf, dat hij bij het bespreken van een krantenbericht steeds pleegt op te merken: „Dat gelooven we natuurlijk niet, want het staat in de krant," dat hij op den verjaardag van prinses Beatrix met een lachend gezicht de gelukwenschen van de klas in ontvangst nam, en dat hij op alle mogelijke wijzen het nationaalsocialisme ridiculiseert.

Hoe ver de haat van dit heerschap wel gaat, blijkt hieruit, dat hij zijn eigen zoon, die lid van de N.S.B. is, het huis heeft uitgetrapt.

Een paedagogisch voorbeeld heeft de kinderzielbederver Klinkenberg in den afgeloopen winter gegeven, toen hij het voorschrift, dat de temperatuur in de klasselokalen niet hooger mocht zijn dan zestig graden, saboteerde door den thermometer in koud water te stoppen. Ook het volgende is wel een sprekend getuigenis van 's heeren Klinkenbergs verheven opvoedkundige inzichten: Een leerling van zijn klas, genaamd Poelman, (die overigens niets met dit artikel te maken heeft) stond op zekeren middag met eenige vrienden, waaronder enkele nationaal-socialisten, in de nabijheid van de synagoge Lekstraat. Klinkenberg zag hem daar en dien middag in de geschiedenisles organiseerde deze marxistische jodenknecht een scène, waarbij hij den bewusten leerling o.a. toevoegde: „Je heet Poelman, maar je ziel is ook zoo zwart als de modder van een poel; je hebt een vuile, ploerterige ziel!" En voorts zeide hij, doelend op een jeugdstormer: „De jongen, die naast je zit, is van huis uit anti-semiet, maar hij zou zoo iets niet doen." En dat, terwijl er niets gebeurd was! Hierna proklameerde de heer Klinkenberg een rechtbank, bestaande uit leerlingen van de klas, die hier "recht" moesten spreken. Klinkenberg vroeg: „Wat moet er met dezen vent, die ze achter den elleboog heeft, gebeuren?" en de klas riep: „Hangen, vermoorden!" Dàt zijn de geschiedenislessen van meneer Klinkenberg! En dan durft deze volksvijand nog te zeggen: „Ja, ja, ze loeren wel op mij, maar Klinkie vernaggelen ze niet!"

De heer paedagoog Klinkenberg is reeds eenmaal door den Amsterdamschen wethouder van onderwijs ter verantwoording geroepen, doch het schijnt, dat hem bij dit bezoek niet het noodige ontzag is ingeboezemd, want na afloop verklaarde hij: „Voor zoo'n rot-fascist moet je nog een knieval doen om je boterham te bewaren." Het spreekt vanzelf, dat deze haatzaaier-voor-de-klas terstond en zonder omwegen uit het onderwijs verwijderd moet worden. Geen enkel motief, zelfs niet dat der „onmisbaarheid", mag hier de overheid weerhouden om dezen man, die zich tegenover zijn joodsche vrienden en kennissen, waarmee hij steeds in de nauwste verbinding stond, op de schunnigste wijze uitliet over het nationaalsocialisme, uit de onderwijs- en uit de volksgemeenschap te verwijderen. Wij stellen dezen eisch met den meesten nadruk. Het concentratiekamp staat voor Klinkenberg open!

Een typisch-democratisch onderwijsrapport

OVER TAAL EN SPELLING

(door een leeraar M. O. Nederlandsche taal en letteren)

ER is reeds veel gerucht geweest in onderwijskringen rond het Rapport der z.g. Commissie-Van den Ent, een rijkscommissie, die de middelen moest bestudeeren, welke tot verbetering zouden kunnen leiden van het onderwijs in het Nederlandsch aan onze scholen voor middelbaar en voorbereidend hooger onderwijs. Nu wij in de Juni-aflevering van „Levende Talen" lezen, dat der redactie wederom enkele artikelen over dit rapport zijn toegezegd en zij de lezers opwekt... er nog meerdere te laten volgen, is het duidelijk dat men hier wederom op de befaamde, op de „beproefde" democratische wijze door de meeningen tegen elkaar te laten... botsen en elkaar te laten vernietigen, niet meer of minder dan de waarheid en het heil denkt op het spoor te kunnen komen en misschien wel te kunnen ontdekken.

Hoe geheel anders is de gang van zaken in het huidige Frankrijk, waar een dergelijk rapport, een z.g. Arrêté, kracht van wet bezit en ook verdient te bezitten, omdat men doelbewust en zeker van zijn zaak, grondig en Fransch-helder in dat rapport de fundamenten en het geraamte van een nieuw taal- en opvoedingsinstituut gelegd heeft, wel wetend, dat taal en letterkunde onverbrekelijk met opvoeding en moraal niet alleen zijn verbonden, maar er ook van zijn doortrokken. Wie dit Arrêté leest, gelooft aan een Fransche Renaissance, een Europeesche, geen democratische. Wie echter bedenkt, dat mogelijk nog dozijnen het-rapport-en-elkaar bestrijdende artikelen in onze vakorganen zullen volgen, kan alleen maar aannemen, dat met dit rapport de zoo noodige en beoogde taalverbetering niet zal tot stand komen, niet ineens uietraard, maar ook niet op den duur.

Typisch-democratisch is ook de samenstelling der Commissie-Van den Ent (een inspecteur-doctor), niet zoozeer, omdat er enkel professoren en doctoren in zitting hebben en geen gewone leeraren M.O., die nochtans evenzeer deskundig zijn, als wel omdat in de negen à tien leden ongeveer evenzooveel richtingen — daar hebben we het alweer, het individualisme, de „vrijheid!" — vrijzinnig, socialistisch, katholiek, evangelisch, enz., nauwgezet zijn vertegenwoordigd.

Van de beide professoren-commissie-leden is één nog altijd een echte democraat, n.l. Prof. De Vooys van Utrecht (waarover straks meer) terwijl een ander nationaal-socialistisch voelt, n.l. Prof. J. de Vries uit Leiden. Het is echter de Vooys, die ten eenenmale zijn stempel op het rapport heeft gedrukt. Dat blijkt reeds meteen bij inzage der bibliographie. De Commissie heeft n.l. een veelvuldig gebruik gemaakt van in De Nieuwe Taalgids verschenen opstellen. Dit is het periodiek van De Vooys en min of meer ook van W. Kramer, die ook als docent aan de Utrechtsche Alma Mater verbonden is. Daarnevens ook veel van artikelen in Levende Talen, een leeraarstijdschrift, dat mogelijk wel op onderdeelen met De Vooys polemiseerde, maar toch in de groote lijnen hem immer volgde.

Typisch-democratisch werd het reeds eerder in De Misthoorn genoemd, dat het bewuste Rapport, het werk eener staatscommissie, uitgerekend in een semi-staatsch, een departementaal orgaan als „Opvoeding", werd bestreden. Inderdaad even democratisch als het officieele gedaas in de Tweede Kamer omtrent allerlei onderwijsaangelegenheden, met name omtrent onze spelling, waarbij uit de befaamde ontmoeting der democratische meeningen van diverse tint uiteindelijk niet de waar, heid, maar de huidige chaos ontstond.

Wanneer de lezer het karakter dezer z.g. moderne taalrichting nader had bestudeerd, die omstreeks 1900 hier opgang maakte en feitelijk niet meer was dan het overheveten van toentertijde in Duitschland meestal reeds weer opgegeven, vaak hier niet geheel begrepen of niet geheel juist toegepaste theorieën, dan zou hij verbaasd staan over een zekere, maar besliste verwantschap tusschen deze taal- en letterkundige democratische mentaliteit en de politieke en sociale geestesgesteldheid van dat kaliber. Het is dan ook volstrekt geen toeval, dat Prof. De Vooys, die gelijk zoovelen zijn professoraat niet aan buitengewone capaciteiten, maar aan zijn gezindheid dankt, die b.v. onder Middeleeuwsche geestelijke schrijvers „christen-democraten" ontdekte en over den sociaalen roman in de negentiende eeuw schreef — om maar iets uit het vele dergelijke te noemen — hier te lande min of meer de grondlegger, althans de ziel der beweging werd. De stellingen: taal is klank (geen letter), taal is gevoel (geen gedachte zonder meer), taal is leven (geen schoolsche regulatuur), schrijf zooals gij spreekt (veroordeeling der schoolsche schrijftaal) vonden in hem en zijn leerlingen felle promotors. Kollewijn met de nieuwe spelling vond in deze modernen zijn beste propagandisten.

Het individualistisch karakter dezer taalbeschouwing schemert door deze stellingen heen. Ook hier leidde individualisme tot willekeur en ongebondenheid, tot een soort anarchie, omdat de grenzen tusschen het geoorloofde en ongeoorloofde vervaagden. Deze taalkundigen hebben door hun bestrijding van de toepassing der Latijnsche spraakkunst en der Fransche grammaire raisonneé op de Nederlandsche taal, maar al te zeer zelf aanleiding gegeven tot de in wezen nihilistische en cultuurvijandige opvatting — helaas veel te lang! — de jarenlang in onderwijskringen heeft geheerscht, dat de spraakkunst haar afschaffing nabij was, omdat de traditioneele kunst beter moest zijn dan deze. Hebben wij ook iets analoogs niet onder socialisten ten aanzien van de literatuur der liberale economie (klassieke school, Manchesterdom) kunnen constateeren? De Duitsche Prof. Hermann Paul moest dan ook onzen Den Hertog verdringen — men ging echter vaak verder dan Paul of begreep hem niet — zooals Carl Marx' Kapital dat Adam Smith's Institution moest doen. Men was zich deze verwantschap tusschen moderne taalkunde en democratie niet altijd en op alle punten helder bewust en zeker gaf men er zich niet altijd rekenschap van, maar toch kon het o.m. gebeuren, dat omstreeks 1930 op een leeraarsvergadering te Malang, naar ons ter oore kwam, een leeraar met verwijdering uit de vergadering bedreigd werd, toen hij op de noodlottige werking van de „roode" taalbeschouwing wees. Ja, democraten verachtten nu eenmaal hoogen hoed en handschoenen in dien tijd en van den fameuzen, niet precies „waardigen" Sauherdenton waren zij lang niet afkeurig in hun glorieuze dagen.

Democratisch was en is de opvatting, dat het gebruik alles wettigt: iets kan nog zoo onlogisch zijn, nog zoozeer tegen de traditie ingaan — er is een regel, dat wanneer het volk in zijn geheel het op een zekeren tijd schrijft, dan is het foutlooze taal, Algemeen Beschaafd. Daarmee zijn natuurlijk de deuren voor willekeur, onzekerheid en platheid wijd opengezet. Zoo kon het gebeuren, dat een veel publiceerend leeraar aarzelde „bree" voor „breide" fout te verklaren, omdat deze vorm wellicht als taal van een groot deel „beschaafden" diende erkend te worden. Inderdaad! Al was de vorm niet bepaald net, democratisch is hij zeker. Het volk vervult hier dus de rol van wetgever, niet de deskundige; het volk speelt wetgevende macht, Tweede Kamer. Gelukkig ook heeft het traditioneele getoond een taai leven te bezitten. De moderne spelling moest ingevoerd worden om het het volkskind makkelijk te maken en tijd voor zijn algemeene ontwikkeling vrij te krijgen. Thans ziet men in, dat niets zonder veel moeite bereikt wordt, dat wie het gemak dient, daardoor nog niet vanzelf het nut dient en dat de waarheid op den weg van den moeitevollen arbeid ligt. Wij kunnen niet te diep op deze materie ingaan, stippen daarom nog slechts aan, dat de naamvalsleer verworpen werd. Aan Grieksche en Latijnsche casus heette onze taal ontgroeid. Dat de Duitsche taal op zoo merkwaardige wijze, in schrille tegenstelling met het genivelleerde, gladgestreken Engelsch, nog verschillende naamvallen heeft behouden, beschouwt de nationaal-socialistische taalkundige geheel natuurlijk als een krachtsuiting, als een teeken van leven der taal, terwijl de democraat in verlies van uitgangen slechts een vermeende makkelijkheid en eenvoud bespeurt, een handige gelijkvormigheid inplaats van de afstomping, het begin van bastaardeering als in mengtalen plaats heeft, te ontwaren. Welk een gemis aan fijnheid van taalgevoel en vermogen om de beruchte nivelleering op te merken! Zoo konden en enkele „spraakkunsten", die weinig meer leken op de oudere, verschijnen.

Dat men met het afbreken der oude spraakkunst, met het verketteren van haar regels en uitzonderingen, van haar — door ondeskundig onderricht terecht in discrediet komen — benoemen en ontleden, veel te ver is gegaan en zelf ketterij heeft bedreven, heeft de Commissie terdege beseft, zooals blijkt uit verschillende uitspraken in het lijvige rapport, waarin dit schoorvoetend en versluierd, maar duidelijk wordt erkend. De Commissie keert dan ook feitelijk terug van de moderne „roode" en neo-humanistische dwaalwegen, waarvan zij wel weet, dat juist deze grootendeels ons in den taalchaos brachten — door juist het hoofdstuk over de spraakkunst zoo uitvoerig te maken, dat het feitelijk zelf meer een spraakkunst dan een verhandeling over deze is. In hun magerheid steken de hoofdstukken over lezen, stijl en stellen, letterkunde en vooral het spreken daarbij schril af.

Thans zullen wij, uiteraard slechts in zeer groote trekken, de punten aangeven, waarop deze hoofdstukken wezenlijk te kort schieten en gevangen als zij zijn in de „democratie", ook wel moesten te kort schieten. Mede doen wij dit, omdat tot heden zulks niet geschiedde, althans zeker niet afdoende en voor breederen lezerskring. Over de spraakkunst kunnen wij nu verder kort zijn. De Commissie had meer de onderscheiding naar vorm, inhoud, beteekenis en functie bij woorden, uitdrukkingen en zinnen, bij de taal en haar elementen moeten doorvoeren. Verwerpen van mathematische onderscheidingen, van taaldictatuur alleen is niet voldoende, als niet daanaast een tastend, intensief beschouwen van de verschillende zijden en aspecten der levende taal komt te staan. Taal wil nu eenmaal als het grootste en diepste, het wonderbaarste en wijdste zinnebeeld en instrument des levens zelf beschouwd worden of anders beter niet beschouwd. Hoe is het mogelijk — wij kunnen het ons niet herinneren althans — dat de commissie niet wijst op den onmogelijken toestand, dat de onderwijzersopleiding dikwijls in handen van hoofdacte-bezitters in plaats van taalacte-bezitters is! Ook hier niet de rechte man op de rechte plaats, de geselecteerde en talentvolle, maar de geprivilegieerde. De Commissie heeft het midden tusschen taalwijsbegeerte — die zij eigenlijk nauwelijks heeft — en wetenschappelijke taalbeschrijving niet gevonden. Zij staat te star op het overigens niet verkeerde standpunt, dat de wijsgeerige grondslagen der Latijnsche spraakkunst niet voldoen voor onze taal — die zijn als west-rassig, om zoo te zeggen, ons niet geheel eigen — maar komt daardoor te vergeten, dat spraakkunst op helder bewuste, stevig gefundeerde taalwijsgeerige grondslagen moet opgebouwd worden, grondslagen naar den eigen aard van ons noordrassig wezen. Hoe zou trouwens het laatste mogelijk geweest zijn bij deze democraten, die van dien aard zóózeer vervreemd zijn, mede door hun intellectualisme, dat zij meenen, dat het rasbegrip een valsch begrip is, een heidensch of iets dergelijks! Wat het „spreken" betreft, zij er op gewezen, dat de Commissie slechts mededeelingen doet over de techniek daarvan vanzelfsprekende mededeelingen overigens, over voordracht, e.a., maar zwijgt over het eigenlijke spreken zelf, dat conversatie is. Geen wonder dan ook, dat in het Juni-nummer van Levende Talen op dit tekort reeds werd gewezen. Een ernstige fout is het ontbreken van een eigenlijken cocreten leiddraad voor stijl en stellen. Zonder een goede, principieele stijlleer zal het met ons taalonderwijs echter sukkelen blijven. Zooals een fietsenreparateur de onderdeelen van een fiets goed moet kennen in wezen en werking en goed moet weten, hoe die weder in elkaar behooren gezet te worden, nadat zij uit elkaar zijn gehaald, op straffe van ondeskundigheid, zoo moet de taalgebruiker zijn zinnen niet alleen kunnen ontleden en perfect kunnen formeeren, maar ook zijn materiaal kennen, verwerken en hanteeren op alle vereischte wijzen. Worden op de ambachtsscholen soms ook niet nauwkeurig alle onderdeelen der werktuigen en machines geleerd, ja de heele geschiedenis en ontwikkeling door de eeuwen heen van deze voorwerpen? De leerling moet de eigenaardige gangen en wegen leeren kennen, die onze geest bewandelt om zich uit te drukken en wel niet aan de hand van op goed geluk af gekozen stukken taal van vogels van diverse pluimage, bij voorkeur van musschen, kraaien en roodborstjes inplaats van nachtegalen, vinken en lijsters, maar met behulp van methodisch en stelselmatig bijeengebrachte zinnen en stijlmodellen. Hij moet meer in z.g. taalkringen en z.g. taalverschijnselen, in begrippen als oor-

Slechts enkele jaren geleden...

Wat Sir Walter Citrine, Churchill, Roosevelt en de aartsbisschop van Canterbury over het bolsjewisme zeiden

De Sovjet-Russische commissaris voor buitenlandsche aangelegenheden, Molotof, heeft, nadat zijn Joodsche ambassadeurs Litwinof en Maisky het terrein grondig hadden voorbereid, tusschen de Sovjet-Unie en de Angelsaksische mogendheden Engeland en Noord-Amerika een bondgenootschap tot stand weten te brengen, hetwelk niet uitsluitend voor den duur van den oorlog is gedacht. In dat pact wordt immers tevens de „samenwerking" geregeld en afgebakend van de partners na het sluiten van den vrede, waarvan de contractanten zoogenaamd nog steeds hopen, dat deze gunstig voor hen zal uitvallen. Men is trouwens uit de vele oorlogszuchtige redevoeringen der Engelsche staatslieden voldoende gewaar geworden, dat het hun persoonlijk niemandal uitmaakt om de cultuurlanden van Middel-Europa aan het alles vernielende bolsjewisme uit te leveren. Niettemin moet men zich er over verbazen, dat Engeland en de Vereenigde Staten, wie de door de Derde Internationale voortdurend verkondigde jacht naar de wereldrevolutie toch ook niet als een harmonie der sferen in de ooren kon klinken, zoo onstuimig het begrip van het absolute verderf hebben omhelsd. Aleer de haatgevoelens en de bloeddorstigheid de Engelsche en Amerikaansche gemoederen vertroebelden, zijn er trouwens ook tal van vooraanstaande persoonlijkheden geweest, die met den meesten klem voor het Bolsjewisme hebben gewaarschuwd. En men moet veronderstellen, dat er ook thans nog ontelbare lieden in de Angelsaksische landen worden gevonden, bij wie alleen reeds de gedachte aan datgene, wat de Russische bondgenooten in den grond van hun hart najagen, doet huiveren en beven.

Er waren, zooals gezegd, zeer gezaghebbende personen in de Vereenigde Staten en in Engeland, die zich op geheel onomwonden wijze en in allerminst vleiende termen over de bondgenooten van heden hebben uitgelaten. In de eerste plaats moet Sir Walter Citrine worden genoemd, die als aanvoerder van de Engelsche vakbonden toch stellig bevoegd is om een oordeel te vellen omtrent de communistische oogmerken en verrichtingen. Sir Walter Citrine heeft zijn campagne tegen de communistische concurrenten niet uitsluitend van achter de groene tafel gevoerd, doch zijn meening gevormd aan de hand van zijn persoonlijke waarnemingen. Bij het bezichtigen eener Sovjet-Russische fabriek, b.v. had de hem rondgeleidende werkbaas hem verzekerd, dat er in de Russische bedrijven geen „zwarte lijsten" bestonden. Hieromtrent rapporteerde Citrine naderhand zelf: „Op dit punt gerust-gesteld kwamen wij bij een groot bord. Dit was verdeeld in vakken en voorzien van dwarslijnen. Daaronder waren afbeeldingen aangebracht die, te beginnen met een auto, een steeds geringer mate van „tempo" moesten uitdrukken, zooals een man op een muilezel, dan een zich nonchalant voortbewegende man, daarna een schildpad, vervolgens een slak en tenslotte een slapend individu. Naast enkele dezer teekeningen waren namen en percentages genoteerd. Op mijn vraag, wat dit alles moest voorstellen, antwoordde de bedrijfsleider: „Dat zijn de namen van de voormannen, die de bevolen taak niet volbrachten." „Dat houd ik voor een verdoemenswaardig stelsel," aldus barstte Citrine los. „Ik kan niet begrijpen, hoe een fatsoenlijk mensch met voldoende zelfrespect bij een dusdanig systeem werkbaas verkiest te zijn." Ook de woningen van de Sovjetarbeiders heeft Citrine in oogenschouw genomen: „Het gaat mijn verstand te boven, dat menschen in dergelijke konijnenhokken kunnen leven, daartoe zou ik mijn ergsten vijand niet hebben veroordeeld." Voorts is het den Engelschen vakvereenigingsleider opgevallen, dat zich in het Sovjet-paradijs naast de menschonwaardige krotten der groote massa prachtige partijgebouwen en de pronkerige paleizen van de hooge functionarissen verheffen. „Hier is nooit sprake geweest van het ware socialisme" betoogt hij tenslotte, „datgene wat in de Sovjet-Unie voor socialisme wordt uitgegeven, kan allerminst voor zoodanig doorgaan. Het is geen sociale democratie, het is veeleer staatskapitalisme in zijn afschrikwekkendste gedaante."

Zoowaar Churchill, tegenwoordig de boezemvriend van de communistische geweldenaren in het Kremlin, heeft het bolsjewisme een halven menschenleeftijd lang verwoed bestreden. Toen hij nog een gezonder inzicht had dan tegenwoordig, is hij onverpoosd bezig geweest om zoowel de Engelsche arbeiders als de City-bankiers met klem te waarschuwen voor de Bolsjewisten, die „bende van vaderlandslooze samenzweerders uit de onderwereld". Toentertijd kwam de Sovjet-Unie hem voor als een „duivelsche macht, die er op uit is om alle beschaafde landen te verpesten." Tijdens een feestmaaltijd in de Aldwich-Club had hij hoogdravend betoogd: „Wij kunnen met de bolsjewisten geen verdragen aangaan. Wij moeten een onderscheid maken tusschen recht en onrecht, tusschen eer en verraad, tusschen vooruitgang en anarchie." Ook de volgende uitlating stamt van Churchill, tewoordig de dikste vriend van Stalin: „Het bolsjewisme is geen politieke richting, het is een kwaal; het is geen geloofsovertuiging, doch een besmettelijke ziekte." Nog een ander gepeperd oordeeld van den Engelschen minister-president uit den tijd, toen zijn onderscheidingsvermogen nog niet was aangetast, luidt: „Aan alle lichtvaardigen, aan alle onbenulligen en aan diegenen, die hun verstand niet kunnen gebruiken of die door hun eigen belangen al te veel in beslag worden genomen, moet ik voorhouden: Gij moogt Rusland uit Uw gedachten willen zetten, doch Rusland zal niet loslaten! Het is onmogelijk naar welstand en naar het heil van den vrede te willen streven en niettemin een reusachtig gedeelte van de menschheid overgeleverd te laten aan de duisternis, aan barbaarschheden en aan de kwelgeesten van het bolsjewistische stelsel." Of Churchill zich tegenwoordig nog deze woorden weet te herinneren? Zelfs nog in zijn oorlogsherinneringen, in zijn in 1929 verschenen werk „Wereldcrisis", verklaarde Churchill: „Rusland, dat zichzelf uit de samenleving der menschen heeft buitengesloten, is in het duister van den Poolnacht bezig zijn zwaard te scherpen en met zijn door honger en ontzegging verstijfde lippen predikt het zijn leer van haat en doodelijk verderf." Zoowaar in 1939—1940 was hij nog helderziend genoeg om den heldhaftigen strijd van de Finnen te prijzen en uit te roepen: „Dit heerlijke, neen dit verheven Finland, dat in den muil van het roode gevaar kijkt, laat zien, wat vrije mannen vermogen te doen. De dienst, dien Finland aan de geheele menschheid bewijst, is wonderbaarlijk. Tal van illusies omtrent de Sovjet-Unie zijn in deze weken van den hardnekkigen strijd in het Noorden weggevaagd. Steeds duidelijker openbaart zich, hoe het bolsjewisme de ziel van een volk aantast en verpest. Reeds in vredestijd haalt het de menschen naar beneden, maakt hen laaghartig en hongerig, om hen echter in oorlogstijd eerst recht tot verfoeienswaardige en verachtelijke schepselen te stempelen." En tegenwoordig is deze verwoede hater van het bolsjewisme deszelfs bondgenoot en vriend, tegenwoordig heeft hij de diensten, die het dappere Finland der menschheid heeft bewezen, geheel en al uit zijn geheugen geschrapt.

Ook de aartsbisschop van Canterbury, die tegenwoordig in de kerken laat bidden voor de Sovjet-Unie, was in 1936 nog volstrekt van meening, dat in Sovjet-Rusland een groote menschelijke samenleving door het agressieve atheisme en door de antichristelijke leer van den klassenstrijd werd vergiftigd. Men moest op zijn hoede blijven teneinde te verhinderen, dat dit vergif ook bij het Engelsche volk binnendrong.

In de Vereenigde Staten beseft men terdege het gevaar van de bolsjewistische wereldbesmetting. Zelfs president Roosevelt, die tegenwoordig Stalin zijn besten vriend noemt, heeft zich nog tijdens den Finschen winteroorlog uiterst afkeurend over de meest absolute dictatuur in Sovjet-Rusland uitgelaten en hij heeft de hem onderdanige pers toentertijd vinden klaar staan om hem met allerhande krachttermen bij te vallen. In één van de groote Amerikaansche bladen kon men destijds lezen, dat de Sovjet-Unie uit haar doortrapte oogen naar het vlekkelooze Finland loerde, dat wist stand te houden en aller achting verdiende, omdat het zichzelf wist te verdedigen en zijn schulden steeds prompt had betaald. De laatste opmerking is wel typisch Amerikaansch, doch het geheel pleit toch voor het juiste standpunt, dat ten aanzien van de Sovjet-Unie werd gehuldigd.

Behoeven wij de lijst der kritische stemmen nog verder voort te zetten en moeten wij wellicht nog de uitlatingen aanhalen, die andere en tegenwoordig eveneens zeer invloedrijke mannen, zooals Hull of Leahy, de Amerikaansche ambassadeur in Vichy, hebben gedaan? Die verklaringen zijn alle zoo onomwonden en duidelijk tegen het bolsjewisme gericht geweest, dat het volstrekt onbegrijpelijk is, dat diezelfde lieden tegenwoordig met dat gehate systeem op dood en verderf samenspannen. Is hun vertrouwen, ook na een zegevierenden oorlog de communistisch-bolsjewistische mogendheid van den eersten rang verder voor hun kapitalistische oogmerken te kunnen spannen, opeens zoo groot geworden, dat zij de gevaren over het hoofd zien, voor welke zij vroeger met zooveel klem hebben gewaarschuwd?

(Vervolg van pagina 11)

zaak, gevolg, voorwaarde, doel, toegeving, beperking, tijd, plaats, enz. — d.w.z. in de wijze waarop deze in de taal tot uitdrukking zijn gekomen, thuis zijn. Dan alleen is hij waarlijk behoorlijk naar den geest gevormd en voorbereid voor hoogere scholing en dialectiek.

Het hoofdstuk over het lezen maakt den indruk, dat de Commissie niet uit ervaring weet, hoeveel er uit een leesles te halen is. Zij blijft te zeer aan het woord van Bolkestein, den ex-inspecteur-minister hangen, dat een leesles een les in het lezen moet zijn. Zij moet dat immers niet minder zijn in het begrijpen en de taal, in den stijl van het gelezene, in zijn verdienste en gebreken en ook in aesthetica en karaktervorming. Zelfs uit een verwijfd stukje als dat waarin Couperus zanikt over zijn gezeten zijn tusschen alsmaar rozen is veel goeds te halen, al is het beter, dat zulke enerveerende stukken worden voorgelezen met commentaar aanstonds erbij en vooraf dan dat zij zonder meer in schoolboeken worden opgenomen, want alsdan zijn zij vergif.

Zeer slecht geslaagd is het hoofdstuk over het letterkunde-onderwijs. Het beginsellooze, het onzekere is hier heel treffend. Hoe voelt men hier het gemis van het helder besef, dat dit onderwijs niets anders is dan de geschiedenis en kenschetsing van de strijdbare verwerkelijking der idealen van vaderlandsliefde, familie, trouw, eer, rechtschapenheid, Godsvertrouwen, liefde, enz., niets anders, beter gezegd, dan de poging deze idealen te verwerkelijken in zich en anderen en de tegengestelde aspiraties te veroordeelen en te bestrijden; niets anders dan de beschrijving van de cultureele worsteling van den strijdenden mensch op zoek naar waarheid en geluk.

Ten slotte mogen wij niet verzuimen er op te wijzen (hetgeen de Commissie nalaat) dat het met het moedertaalonderwijs bij het M.O., zooals trouwens met het onderwijs in het algemeen, nooit goed zal gaan, wanneer geen veel strengere selectie van leerlingen plaats heeft. Veel spruiten van regentenfamilies b.v., die ook reeds lang vóór 10 Mei 1940 den geest op de middelbare scholen, gymnasia, etc. verpestten, hooren daar niet thuis. Op dit punt kan men nog veel leeren van de tactiek, die bij de beide eerlang op te richten Reichsschulen zal gevolgd worden. Selectie uitsluitend naar intellectueele „bekwaamheden" is in zich verkeerd en leidt tot de grofste verkeerdheden....

Berlijnsche Brief

Frankrijk en het Rijk

(Van onzen correspondent)

Een jaar geleden begon de zwaarste strijd, die dezen oorlog kenmerkt en allicht ook de heftigste kamp, die de wereldgeschiedenis ooit heeft aanschouwd. Duitschland, weliswaar een groote mogendheid en de overwinnaar in tal van verwoede en stoutmoedige veldtochten gedurende de jaren 1939, 1940 en 1941, maar niettemin slechts een klein gedeelte van het Europeesche vasteland beslaand en qua zielental ver ten achter blijvend bij het reusachtige Sovjetrijk, bond den strijd aan tegen het bolsjewisme en begaf zich zoodoende in een worsteling, waarbij het niet zoozeer te doen is om een twist ten aanzien van grondgebied en grondstoffen, dan wel om de tegen elkaar opbotsende wereldbeschouwingen. Millioenen rechtschapen ooggetuigen — de Duitsche legerscharen en die van de bondgenooten — beseffen tegenwoordig, wat het bolsjewisme beteekent. Zij hebben datgene aanschouwd, wat dank zij de hermetische afsluiting van het onmetelijke Russische gebied, die tot 1941 werd volgehouden, gedurende de afgeloopen 25 jaren nooit naar buiten bekend werd. Zij hebben medegemaakt en aangevoeld, hoe een reusachtig volk door deze zoogenaamde wereldbeschouwing op de meest brute wijze werd gedemoraliseerd, ontrecht en omlaaggedrukt tot op het diepste niveau, dat voor Europeesch-Aziatische volkeren denkbaar is. Tevens hebben zij door het tegen hen optornende militaire geweld, door den Moloch, die de Russische volksziel heeft opgeslorpt, leeren inzien, dat dit stelsel klaar stond om zijn afzondering te verbreken, om de grenzen naar het Westen omver te halen en geheel Europa in bezit te nemen. Die millioenen getuigen weten tegenwoordig maar al te goed, wat tal van niet-Duitschers zich niet kunnen voorstellen of niet begeeren te gelooven en wat de Engelschen inwendig beschroomd, doch naar buiten schaamteloos als altijd, goedkeuren: dat er een verschrikkelijke menschen en zijn kultuur — in aantocht was. Op bevel van den Führer heeft het Duitsche leger en met dit leger het geheele Duitsche volk het opgenomen tegen dit weergalooze gevaar en wel vóórdat de kolos zich in beweging kon zetten. Geen bloed, geen offers, geen ontberingen werden geschuwd, ten einde deze ramp af te wenden; de strengste winter sinds 's menschenheugenis wist men de ontstellendste omstandigheden te boven te komen. Thans is men zoo ver, dat de kolos duizenden kilometers teruggedrongen werd, dat het grootste gevaar geweken is, dat Europa van zijn ergste nachtmerrie is verlost. Er mogen tegenwoordig nog geheele geslachten voorkomen, die door argeloosheid worden gekenmerkt, die niets zien of niets willen zien en die niet wenschen toe te geven, wat een genie voelde aankomen: toch had hij goed gezien. De geschiedenis zal haar oordeel vellen en voor de Duitschers en de anderen, die zich hebben opgeofferd, een eeuwigdurend monument oprichten, omdat zij het Avondland van een vrijwel wissen ondergang hebben gered.

Voor den tweeden keer is er een jaar verstreken sedert den dag, waarop in het bosch van Compiègne de Fransche delegatie onder aanvoering van generaal Huntzinger de Duitsche wapenstilstandsvoorwaarden moest aanvaarden. Hoe geheel anders was het beeld in 1940 dan 22 jaren van tevoren, toen op dezelfde plek en na den eersten wereldoorlog de Duitsche delegatie op een beleedigende en ongenaakbare wijze werd te woord gestaan en werd afgescheept met vrijwel ondragelijke wapenstilstandsvoorwaarden, die nog slechts het voorspel zouden zijn van het meest rampzalige vredesverdrag, dat men zich kan voorstellen! In 1940 heerschte een voorname geest, hetgeen zoowel door de strekking van de wapenstilstandsvoorwaarden als door de houding van de Duitschers onder aanvoering van Generaloberst Keitel werd gedocumenteerd. Bij de onderhandelingen, die in tegenwoordigheid van den Führer werden geopend, werd aan de binnen zes weken doodelijk neergevelde Franschen opgelegd: bezetting van Noord-Frankrijk, alsmede van de geheele Atlantische kust voor den duur van den oorlog, uitlevering van de Duitsche krijgsgevangenen en ontwapening van de land- en luchtstrijdkrachten in het Moederland. Van den eisch tot uitlevering van de vloot zagen de Duitschers bij voorbaat af. Het was trouwens voor de Britten weggelegd om die vloot af te tuigen. De geheele bejegening van Duitsche zijde tijdens de onderhandelingen strookte geheel en al met de mate van ridderlijken eerbied, die men aan een eerlijk het onderspit delvend tegenstander is verschuldigd. En drie dagen daarna werden de krijgsverrichtingen tusschen de Duitschers en de Franschen gestaakt.

Sinds die gebeurtenissen zijn thans twee jaar verstreken. Jaren vol van zwaarwegende feiten, ook voor de Franschen. De verloren oorlog, de bezetting van het grootste gedeelte van het Moederland, de kabinetswijziging, de gespannen binnenlandsche verhoudingen, het onzalige proces te Riom, de afvalligheid van de Gaullistische Franschen, de overvallen op Fransch koloniaal gebied van den kant der Angelsaksen, het verloren gaan van menig eiland door de vrijpostigheid van de vroegere bondgenooten en de smartelijke omstandigheid, dat de gewezen vrienden er geen been in zagen om met behulp van scheepsgeschut en bommenwerpers tegen Fransche onderdanen te keer te gaan — ziehier allemaal dingen, die maken, dat de oorlogswonden slechts moeilijk kunnen heelen. In de interne verwarring en bij het onevenwichtige van de Fransche volksziel, die wel ontberingen weet te dragen, doch de nederlaag niet kan vergeten, begint gaandeweg het besef boven te komen, dat Frankrijk een integreerend onderdeel van het Europeesche vasteland uitmaakt en dat het derhalve niet langer hunkerend naar den overkant van het Kanaal mag kijken, doch dat het er veeleer op uit moet zijn om de aansluiting aan den gewezen tegenstander te vinden, die immers bij tal van gelegenheden het bewijs heeft geleverd, dat hij allerminst door haatgevoelens wordt gedreven, doch uitsluitend wordt beheerscht door den wensch om een nieuwe orde in Europa in het leven te roepen en om alle gegadigden gerechtigheid te doen wedervaren.

AARDBEIEN met SLAGROOM

Een lezer schrijft ons:

Als abonné van „De Misthoorn" kan ik de gelegenheid niet voorbij laten gaan in navolging van den AMSTERDAMSCHEN brief op bladzijde 10 van het laatste nummer, U een dergelijken HAAGSCHEN brief te zenden.

Aangelokt door het mooie zomerweer van vorigen Zondag, waren mijn echtgenoote en ik des middags met de gele tram naar Wassenaar gereden; tot de halte Remise. Vandaar was het een wandeling van circa drie kwartier om het Theehuis „Albertushof" aan den Katwijkschenweg 83, te bereiken, dat daar zoo prachtig ligt met uitzicht over de welvarende landerijen. — Aan het voorhek komende, was het een impuls mijn partij-insigne uit het knoopsgat te nemen. Het gezelschap, dat we er aantroffen, was een blakende gemeente van zatvretende plutokraten. Aangezien alle tafeltjes op het verhoogde terras bezet waren, kozen wij ons binnen een plaatsje aan een van de ramen. Nadat onze zomerdrank gebracht was, ontdekten we dat de de kellner af en aan liep met aardbeien-met-slagroom, waarbij wij er geen oogenblik aan twijfelden of hier was sprake van aardbeien met kunstcrême. Toen wij den kellner vroegen om een portie, deelde hij mede, dat de prijs f 2.— per portie was. Te oordeelen naar de hoeveelheid aardbeien, die aan ons waren voorbijgegaan, kon het eerder m i n d e r dan méér dan een ons zijn wat er aan aardbeien in verwerkt was. Ter toelichting deelde de kellner evenwel mede: „Maar U krijgt ook èchte slagroom, die wij alleen met groote moeite kunnen krijgen." Ik bestelde af, omdat ten eerste de prijs mij t e a b s u r d was en ik ten tweede verontwaardigd was, dat hier volop slagroom gereserveerd werd, terwijl artsen in de stad voor hun zieken geen fleschje kunnen bemachtigen. Wij hebben er nog bijna een uur gezeten en er zijn naar schatting meer dan zestig porties aan den man gebracht, de laatsten zonder aardbeien, omdat die inmiddels op waren, maar toch nog tegen een prijs van f 1.50 per portie. Het gaat hier dus niet alleen om de prijzen, maar om het feit, dat hier volop slagroom verkrijgbaar is, die zieke en zwakke volksgenooten ontberen moeten. Bovendien is de aanmaak en aflevering van slagroom bij verordering verboden. Hier mag geen halve maatregel genomen worden: de boer, die de room verschafte en deze zaak moeten gevoelig getroffen worden. Een concentratiekamp en eenigen tijd dwangarbeid kan geen kwaad, ook niet voor het gezelschap, dat zich daar des Zondags zat vreet.

HOU ZEE!

Den Haag D.

Joden onder elkaar

Een lezer heeft een bezoek gebracht aan Drente en daar zijn licht opgestoken over de Joodsche werkkampen. Naar aanleiding daarvan schrijft hij ons:

In overeenstemming met wat „De Misthoorn" reeds schreef, is er inderdaad een relatief hoog percentage van joden, dat ongeschikt geacht wordt voor het opgedragen werk. In hoofdzaak behooren de te werk gestelden tot den kleinen joodschen middenstand en de maatschappelijk onbelangrijken als venters, scharrelaars en sjacheraars. Men kent dat soort. Zij behooren dus tot de minst gevaarlijken. De meer welgestelde en invloedrijke joden van voorheen treft men in de kampen niet of nauwelijks aan. Het vereischte aantal joden is kennelijk opgescharreld onder de erbarmelijksten en zwaksten. Het is voorgekomen, dat een overtuigd nationaalsocialistisch arts zoo'n mislukkeling als volkomen ongeschikt voor werk, op grond van geconstateerde gebreken, af moest keuren en terug heeft gezonden. Niet lang daarna was de man weer present, waarna wederom afkeuring en retourneering volgden en, naar mijn zegsman meende te weten, de man opnieuw werd toegezonden. Een aantal der aanwezige joden was voorheen steeds, als ongeschikt, uitgesloten geweest van werkverschaffing. *Als het nu waar is, zooals mij werd medegedeeld, dat de oorspronkelijke keuring geschiedt door Joodsche artsen en dat de Joodsche Raad aanwijst, wie voor werkverschaffing in aanmerking komt, dan kan men begrijpen, dat die eerste keuring een hoogst twijfelachtige zijde heeft en dat den Joodschen Raad een macht wordt toegekend, die deze hier op blijkbaar uiterst bedenkelijke wijze misbruikt, m.a.w. dat die Raad de kleine smousjes laat oppakken en de grootste zondaars van voorheen spaart, waar deze gespaard kunnen worden.*

Als dit zóó is, dan is **een hardhandig** ingrijpen een **allereerste** eisch!

LAATSTE REDMIDDEL
van het Jodendom

HET reeds spreekwoordelijk geworden, onafgebroken falen van de voor de joodsche belangen strijdende „geallieerden" heeft bij het wereldjodendom het inzicht doen rijpen, *dat alleen van de invoering van een radikale dictatuur naar het voorbeeld der sovjets in de aan de zijde van het jodendom strijdende landen een verbetering van den toestand voor de joden is te verwachten.*

Het wereldjodendom beoogt dus den regeeringsvorm van Engeland en dien van de V.S. van Amerika volgens het Moskousche stelsel te doen wijzigen. M.a.w. Londen en Washington moeten gebolsjewiseerd worden. Hierdoor alleen gelooft het jodendom in die landen een grootere concentratie der volkskrachten en een in één hand vereenigde politieke en militaire leiding te kunnen bereiken.

Het komt dus hierop neer, dat de zoogenaamd voor de vrijheid van alle volken strijdende geallieerden op bevel van het jodendom hun eigen volken door de invoering van een bolsjewistische dictatuur tot slaven moeten maken, die van alle persoonlijke vrijheid afstand hebben gedaan....

Vanzelfsprekend wordt in deze joodsche plannen een groote rol gespeeld door de gedachte, dat het invoeren van het bolsjewisme in elk land een onvoorwaardelijk noodige eerste stap is om tot de stichting der joodsche wereldheerschappij te geraken.

Hoe geslepen het wereldjodendom bij de volvoering dezer plannen te werk gaat, blijkt wel allereerst hieruit, dat op alle brandpunten van de joodsche politiek thans reeds joodsche diplomaten zitten, die daar tot taak hebben de politieke plannen van het jodendom in de daad om te zetten.

In Moskou heeft het wereldjodendom tot vertegenwoordiger den halfjood Bullitt, den bijzonderen gevolmachtigde van President Roosevelt; in Londen zetelt als gezant der Sovjet-Unie de jood Maisky; in Turkije bevindt zich als gezant van de V.S. de jood Steinhardt, die er naar streeft het plan der Sovjets om zich het bezit der Dardanellen te verzekeren, te doen verwezenlijken; in Washington zelf eindelijk zit als gezant der Sovjets de jood Litwinow (Finkelstein). Het is natuurlijk geen toeval, dat op al die sleutelposities der joodsche wereldpolitiek vooraanstaande figuren van het jodendom geplaatst zijn. Al deze joodsche krachten zijn werkzaam voor het gemeenschappelijk doel: de bolsjewiseering der landen, waar ze hun standplaats hebben, zoo spoedig mogelijk ter hand te nemen. De redevoeringen, kortgeleden door Maisky te Londen en door Litwinow te Washington gehouden, waarin zij het Engelsche en het Amerikaansche volk respectievelijk aanspoorden tot een geweldige vermeerdering van de bewapeningsproductie, wijzen geheel in die richting.

In Engeland en de V.S., die beide bondgenooten van de Sovjet-Unie zijn, kan tegen de overhand toenemende kommunistische propaganda bij die beide volken geen afweer worden toegelaten, daar beide landen de Sovjetmachthebbers moeten ontzien; bovendien zijn de regeeringen dier twee landen geheel in de macht der joden, zoodat van die regeeringen eerder een bevordering van de kommunistische propaganda te verwachten is. In dit opzicht spreekt ook de opname van den bolsjewist en met joodsch bloed geinfecteerden Cripps in de Engelsche regeering duidelijke taal. En in de Engelsche pers valt reeds meermalen te lezen, dat de tijd wel niet ver af zal zijn, dat Churchill door Cripps wordt vervangen.

Inderdaad bestaat er in Engeland een zeer intensieve kommunistische propaganda, die niet tot de arbeiders beperkt blijft, maar zich tot nagenoeg alle kringen uitstrekt, zelfs de Engelsche kerk blijft daarvan niet gevrijwaard, sedert het gelukt is ook den kortgeleden afgetreden Bisschop van Canterbury openlijk de partij van het bolsjewisme te doen kiezen. Sedertdien vallen reeds vele pro-bolsjewistische uitingen van hooge Engelsche geestelijken vast te stellen.

Maar ook in de Engelsche scholen en universiteiten is het bolsjewisme in sterke mate aan te treffen en niet minder ook in de Britsche secties van de Internationale Vereeniging van kunstenaars en van tooneelspelers- en filmvereenigingen, die alle zoogenaamd voor vrede en samenwerking der volken werken.

Bijzonder intensief werkt de bolsjewistische propaganda in Engeland bij de jeugd.*) Kort geleden heeft de „Anglo-sovjetische-jeugdvriendschapsbond" in een schrijven een zeer warm gestelden groet tot de Sovjetjeugd gericht, waarin verklaard wordt, dat de Britsche jeugd trots er op is zij aan zij met de sovjet-jeugd te strijden.

De grootste bolsjewistische jeugdbond in Engeland is de „Jonge-Kommunisten-Bond", die gestaag groeiende is en in den laatsten tijd ook tracht in de nationale jeugdbonden vasten voet te krijgen. In de meeste Engelsche scholen zijn reeds kommunistische cellen en in de hoogere inrichtingen van onderwijs vindt men vele politieke debatteerclubs, waarin de bolsjewistische leerlingen het hoogste woord voeren. Evenzoo is het ook aan de universiteiten, waar b.v. de „Jongbolsjewistische Liga" door haar radikale instelling het meeste de aandacht trekt.

Vooral in Oxford en Cambridge zijn tegenwoordig tallooze studenten, die kommunistische denkbeelden voorstaan. In voordrachten, betoogingen, tentoonstellingen en filmvertooningen worden de „zegeningen van het bolsjewisme" geprezen en voortdurend meer aanhangers er voor geworven. Aanzienlijke kringen van professoren en docenten nemen er deel aan, wat geen wonder is, daar onder de Engelsche docenten en professoren een groot aantal joden is, vooral emigranten uit Duitschland. In 1938 waren er alleen in Oxford al een en veertig joodsche hoogleeraren en niet veel minder in Cambridge. Aan de Londensche universiteit zijn zelfs meer dan tachtig joodsche hoogleeraren en in November 1938 hadden reeds 251 joodsche wetenschappelijke mannen een goed heenkomen in Engeland gevonden. Dat deze tot de beste werkers voor Moskou behooren, laat zich begrijpen.

Den 30sten Maart 1942 had tusschen Churchill en den Sovjet-jood Maisky een bespreking plaats, waarin een nauwere verbinding tusschen de Angelsaksische machten en de Sovjet-Unie het onderwerp der besprekingen vormde. De Sovjet-Unie laat zich iedere militaire actie, die het op aandringen van Engeland en de V.S. onderneemt, met binnenlandsche politieke concessies in die landen betalen, die alle ten doel hebben zoo spoedig mogelijk tot de invoering van het bolsjewisme aldaar te geraken.

In verband daarmee tracht het jodendom hoe langer hoe meer tot de volledige controle van de Engelsche industrie, vooral van de bewapeningsindustrie langs legalen weg te komen. Reeds thans zijn er voor alle Engelsche regeeringsfabrieken zoogenaamde productie-comité's ingesteld en het ligt in de bedoeling om dergelijke comité's ook voor de geheele machine-industrie verplicht te stellen.

Het onbegrijpelijke, maar uiterst gevaarlijke feit doet zich intusschen voor, dat het Engelsche volk, zonder begrip voor de werkelijke toedracht der feiten, bereid schijnt zich in de armen van het bolsjewisme te werpen, daar het in de Sovjet-Unie en in het Roode Leger nog zijn eenige kans tot redding ziet.

Hoe lichtvaardig en onverantwoordelijk zelfs de Engelsche regeering bereid is zonder eenigen tegenstand de wenschen en de eischen der Sovjet-Unie in te willigen, blijkt uit de afsluiting in December 1941 van het Stalin-Eden-pact, waarbij Engeland zijn volle toestemming aan de Sovjet-Unie gaf om ingeval van een Engelsch-Sovjetische overwinning over de machten der As geheel Midden-Europa te bolsjewiseeren; alsof het bolsjewisme zich in dat geval tevreden zou stellen met de invoering van dat godvergeten stelsel in het Groot-Duitsche Rijk alleen en ook niet Frankrijk en Spanje en het overige Europa er in zou betrekken!

Het behoort natuurlijk tot de bolsjewistische taktiek om de Engelschen zooveel mogelijk in slaap en in veiligheid te wiegen. Zoo luidde een bericht in het Zweedsche blad „Nya Dagligt Allehanda", dat de bolsjewist Cripps in het Amerikaansche tijdschrift „Life" een artikel had geschreven met het opschrift in groote letters „De Sovjets hebben hun denkbeelden van een wereldrevolutie laten varen." Hierin verkondigt Cripps dan als hoogste wijsheid: „Stalins plan is de nederlaag van de Nazi's, volledig en absoluut, en om deze te bereiken zullen de Russische legers tot diep in Europa marcheeren. Er kan naar mijn meening geen sprake zijn van een compromis of van een eind aan den oorlog op andere basis, voordat Duitschland volkomen verslagen is. Ruslands doel zal Berlijn zijn, waar de machten der As definitief vernietigd worden." (Naar Welt-Dienst van 1 en 15 Juni 1942.)

De leugen behoort nu eenmaal tot de Engelsch-joodsche praktijken en niet minder de gewoonte om den mond vol te nemen. Maar Hitler staat ons borg, dat van al die Engelsch-joodsche grove leugens en opschepperij niets komt.

---

*) *Dit feit zal wel verband houden met de rol, die de padvinderij, de schepping der maçonnieke loges, in de Engelsche jeugdopvoeding speelt. (Opmerking v. d. bewerker.)*

Een muzikale Stormwind

HET artikel over de Arnhemsche Orkestvereeniging in „De Misthoorn" van 27 Juni heeft in de Nederlandsche muziekwereld zeer de aandacht getrokken. In de kringen van het Arnhemsche orkest zelf heeft het een kleinen orkaan veroorzaakt en daarmee beantwoord aan zijn voorloopig doel: deining te brengen in een stilstaande plas, die onder haar oppervlakte te veel ongerechtigheden verbergt. Deze ongerechtigheden schuilen niet alleen bij de A.O.V. In het heele Nederlandsche muziekleven zijn ze aan te wijzen. En wij zullen ze aanwijzen. In het belang van dit muziekleven zelf.

Intusschen voelt men zich in het Arnhemsch orkest allerminst behagelijk bij de gedachte, dat er blijkbaar onbekende toeschouwers zijn, die den internen gang van zaken met kritischen blik gadeslaan. Het feit, dat deze zoo goed geïnformeerd bleken, dat er, naar door verschillende ingewijden werd toegegeven, „geen speld tusschen te krijgen is", deed het vermoeden rijzen, dat de „verrajer" wellicht in eigen boezem schuilt. De verdenking viel daarbij natuurlijk allereerst op de enkelen (de vingers van één hand zijn te veel om ze af te tellen), bij wie men eenige sympathie voor de nieuwe orde meende te kunnen veronderstellen. Er werd met „grondig onderzoek" gedreigd. En dit is wellicht een der redenen, waarom de heer M., de Rijksduitscher die in het artikel ter sprake kwam, zich tot de Misthoorn-redactie gewend heeft met de mededeeling, dat hij nooit iets van pesterij van de zijde van den heer Spaanderman gemerkt heeft en dat niet een geschokt zenuwgestel, doch een nierbekkenontsteking oorzaak was, dat hij in het ziekenhuis moest worden opgenomen. Aan zijn verzoek tot publicatie van een en ander wordt hierbij voldaan. Wij — de schrijver van het gewraakte artikel — behouden echter onze eigen opvatting over deze zaak, die te hecht gebaseerd is op inlichtingen uit de eerste hand dan dat wij bereid zouden zijn deze prijs te geven. Wij hebben trouwens grondige redenen om aan te nemen, dat het schrijven van den heer M. niet door hemzelf geformuleerd is.

Ter voorkoming van verder misverstand, zij nog opgemerkt, dat geen der orkestleden aan de totstandkoming van dit artikel bewust heeft medegewerkt. De schrijver is zelf geen toonkunstenaar, doch een belangstellend buitenstaander. Dit ter ontzenuwing van het gerucht, als zouden er persoonlijke belangen of ambities in het spel zijn.

Wij zullen nu afwachten of onze beschouwingen het gewensche resultaat hebben, d.w.z. of zij voor de verblinde „anti's" onder de A.O.V.-leden en voor den heer Spaanderman in het bijzonder, aanleiding zijn om zich op het wezen van het huidig tijdsgebeuren te bezinnen. Mocht de goede wil hiertoe niet aanwezig blijken, dan zullen wij niet schromen, onze lezers hiertoe door een nieuwen blik achter de schermen op de hoogte te stellen. Er is stof genoeg! En hieruit zullen wij zoolang putten, als ons voor het reinigingsproces, dat het Nederlandsch muziekleven voor zijn gezondmaking behoeft, noodig lijkt.

Bijzonder nummer van „De Misthoorn"

„De Misthoorn" hoopt in den herfst van dit jaar een speciaal nummer uit te geven, dat geheel gewijd zal zijn aan het joodsche vraagstuk. Vele gezaghebbende personen uit binnen- en buitenland zullen den invloed van het jodendom op alle gebieden des levens belichten. Daarnaast zal veel ruimte worden gereserveerd voor bijdragen uit den lezerskring. Wij hopen, dat onze lezers ons in den loop van den zomer korte, kernachtige artikelen over het joodsche vraagstuk willen toezenden. De beste zullen worden opgenomen en gehonoreerd.

Brieven van lezers

JODEN als „particulier detective"

Reeds menigmaal ageerde U — terecht — tegen de praktijken van joden, die door brutale geslepen handelingen onze volksgenooten nog in allerlei vormen, direct of indirect benadeelen.

Bij mijn weten, viel op een aantal dezer lieden, die het beroep van „particulier detective", „rechtskundig adviseur" en „zaakwaarnemer" uitoefenen nog niet de — zeer gewenschte — aandacht. Het is voor iedereen duidelijk, dat deze beroepen — zoo zij worden uitgeoefend door deze elementen — voor de personen, die hun belangen aan dergelijke „specialisten" toevertrouwen, groote gevaren en nadeelen met zich medebrengen.

Op dit — door hen als lucratief beschouwde — beroep nu, hebben zich ook joden geworpen. Zij komen — daar zij hun taak niet serieus en eerlijk verrichten — op een zeer gemakkelijke wijze aan geld. Soms komen „cliënten" in hun handen, die immer „cliënt" blijven, d.w.z. altijd kunnen blijven betalen; m.a.w. slachtoffers zijn van verkapte chantage, bedreven door meergenoemde — meestal joodsche — elementen.

Speciaal de „particuliere detectiv" kan een groot gevaar zijn voor argeloozen, die hun discrete privé-zaken aan zoo iemand toevertrouwen. Door diverse dezer „detectives" zijn — en worden — dan ook inderdaad slachtoffers gemaakt. Niet alleen door (het ergste) chantage, maar ook door het laten betalen van soms groote bedragen voor „diensten", die dit niet wettigen; ja soms voor volkomen verknoeide zaken! Ook aarzelen zij niet, gelijktijdig of later, met de tegenpartij in contact te treden; uiteraard, om ook daar aan te verdienen! Hoe dit alles mogelijk is? Wel, als Sam of Moos, gedurende den nacht, peinsde om — aan geld op gemakkelijke wijze — aan geld te komen, kwam hij op een idee. Des morgens stond hij op als „detective" en de verbaasde buren zagen aldra aan een op zijn deur bevestigd bord, dat hun buurman „speurder" was geworden.

Vraag het graveurs en naamplaten-leveranciers, hoevelen van deze soort lieden vergaten hun bestelde naamplaat te betalen!

Het is dan ook een groote lacune in onze wetten, dat iedereen — zonder eenig bezwaar — zich een dezer beroepen aanmeten kan. Zonder vakkennis, zonder eenig certificaat, zonder geld! En dit is juist iets voor joden. Er is er een (onder anderen, vermoedelijk) die jaren terug zelfs gevangenisstraf onderging en in Mei 1940 werd opgepakt wegens deviezensmokkelarij. Zouden alle „cliënten" willen spreken, dan zouden derten" willen spreken, dan zouden deze „heeren" nog menig jaartje moeten brommen. Hierboven genoemde jood was, enkele jaren terug, bovendien zoo gemeen, een concurrent van hem (niet-jood) ernstig te benadeelen, door in valsche informaties, o.a. mededeeling te doen, dat deze concurrent N.S.B.-er was! En nog insinueert deze man! En vischt nog steeds in troebel water.

Plaatsruimte belet het, om verder op de praktijken van deze sujetten in te gaan. Zaak is: dat zij spoedig gedwongen worden hun activiteit op dit gebied te staken en wel definitief; dus niet, met stroomannen, doorwerken. In het belang van de — enkele — bona-fide recherchebureaux is het verder van groote beteekenis, dat dit beroep wettelijk worde geregeld. Dat er grondige bewijzen van betrouwbaarheid, vakkennis, e.d. worden geëischt die het publiek een waarborg zijn. Velen zijn door genoemde praktijken thans kopschuw om met een bureau in verbinding te treden. Tot schade van beide partijen.

Met dank voor de plaatsing, mijnheer de redacteur,

Hoogachtend,
A. V. P.

Führer

Het zijn woorden van Hölderlin, den grooten Duitschen ziener, gestameld in de dagen van Duitschland's grootste vernedering, toen geen hoop, geen uitweg noch toekomst voor het volk scheen te zijn weggelegd. Toen in dien nacht van den grootsten smaad kwamen de klanken over zijn lippen, klanken, die door zeven eeuwen van Germaansche geschiedenis telkens weer gehoord werden in tijden van grootsten nood:

„Hemelsche liefde, wanneer ik U zou vergeten... U... Wanneer van de zoete jeugd mij slechts, altijd manend, herinneringen zouden blijven... Ach... Eén zou ik weten... Eertijds hield God gericht... Koningen... Wijzen... Wie spreekt dan heden recht?... Ligt het recht bij het volk? Bij de heilige gemeenschap? Neen, o neen! Wie spreekt heden recht?... Een addergebroed, laf en valsch... het edeler woord niet meer op de lippen... O, in den naam... roep ik... U, oude demon, aan... Of zendt ons een held... of de Wijsheid."

En opnieuw, in den nood van den 9en November, toen bij de Feldherrnhalle in München, de hoop op een nieuw Duitschland en daarmee op de Germaansche wereld voor jaren vernietigd werd, toen klonk dezelfde wensch in de woorden door van den dichter Paul Ernst.

Deze wensch, de wensch van een volk en van een werelddeel is vervuld. In het uur van de grootste vernedering stond in Duitschland als vervulling van dezen wensch de Führer op, door alle moeilijkheden gestaald tot het vervullen van den hoogsten plicht: Dienst aan het volk, dienst aan de toekomst. Want de toekomst ligt in handen van het volk, van het Germaansche volk en daarom van Adolf Hitler. („Storm")

(Vervolg van pag. 3)

Sovjet-gespuis in belangrijke mate werd weggevoerd, werd omgebracht of in ontbering het leven liet. Wij hebben vóór alles en boven alles te beseffen, dat die plaatsen moeten worden ingenomen en de verlaten akkers en de uitgestrekte braakliggende gronden door onze arbeidzame boeren weer productief moeten worden gemaakt.

Wanneer wij ons dit alles voor oogen houden dan beteekent dit, dat het Germaansche belang en dus tevens het Nederlandsche belang allereerst en boven alles is gediend bij het bevolken van die landen en het dienstbaar maken van onze agrarische arbeidskracht, arbeidslust en alom erkende bekwaamheid op het gebied van land- en tuinbouw, veeteelt en zuivelbereiding ten behoeve van onzen Nederlandschen stam in de Germaansche Volksgemeenschap. Op dit belang, dat dus voor alles een agrarisch belang is en waarbij de Nederlandsche Landstand de leidende figuur dient te zijn, heb ik gemeend uitdrukkelijk te mogen wijzen. Tot mijn bevreemding en leedwezen heb ik tot dusver van dien richtinggevenden invloed van den Nederlandschen Landstand in de persbesprekingen niets of ternauwernood iets bespeurd. Het was vrijwel gelijk voorheen, alsof ons Volk slechts bestond uit belanghebbenden bij het bankkapitaal, de industrieën, den handel en de stedelijke belangen. Ook ditmaal bleek nog weinig begrip aanwezig voor hetgeen door de strijdende legers in het Oosten wordt gewrocht.

NIEUWENKAMP

Stichting „De Misthoorn", A'dam. Druk.: Drukkerij De Vondelstad, Prinsengr. 346, A'dam. K 2745.P.V. 1880/1 — Hoofdred.: J. Nijsse, Amsterdam. Uitgever: